

Περιπατητικές Διαδρομές Κύπρου

Ακάμας / Τρόοδος / Κάβο Γκρέκο

CYPRUS
hiking

CYPRUS

Nature Trails

Παραγωγή

Τμήμα Δασών - Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος

Συγγραφή κειμένων

Τάκης Τσιντίδης, Ανδρέας Νεάρχου, Τάκης Παπαχριστοφόρου, Κώστας Ιωάννου, Χρυσόστομος Χρυσοστόμου και Κυριακή Δημητρίου

Επεξεργασία κειμένων

Κυριακή Δημητρίου

Μετάφραση στην αγγλική γλώσσα

Δήμητρα Ορθοδόξου

Φωτογραφίες

Τάκης Τσιντίδης, Ανδρέας Νεάρχου, Τάκης Παπαχριστοφόρου, Κώστας Ιωάννου, Χρυσόστομος Χρυσοστόμου, Κωνσταντίνος Παπασάββας, Χαράλαμπος Χριστοδούλου, Χάρης Νικολάου, Μηνάς Παπαδόπουλος, Ηρόδοτος Κακούρης, Σάββας Καζαφανιώτης και Θωμάς Κυριάκου.

Επεξεργασία & επιμέλεια χαρτών

Κωνσταντίνος Παπασάββας, Κωνσταντίνος Κουνναμάς και Μάριος Ανδρέου

Σχεδιασμός

Λάμπρος Σωτηρίου

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και από Εθνικούς Πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πίνακας Περιεχομένων

4. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

4. Κύπρος, το νησί του μύθου και της Αφροδίτης
6. Βιοποικιλότητα
7. Η Κύπρος στο πέρασμα του χρόνου
8. Κλίμα
9. Διατροφή
9. Άλλες χρήσιμες πληροφορίες
10. Τα μονοπάτια της Κύπρου
11. Σήμανση και υποδομή μονοπατιών
12. Ορθές πρακτικές για περιπατητές
13. Βασικός περιπατητικός εξοπλισμός

ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

14. Εισαγωγή
15. Map key

16. ΑΚΑΜΑΣ

19. Μονοπάτι Αφροδίτη
20. Μονοπάτι Άδωνις
21. Μονοπάτι Σμιγιές
22. Μονοπάτι Πισσουρόμουττη
23. Μονοπάτι Φαράγγι του Άβακα

24. ΤΡΟΟΔΟΣ

27. Μονοπάτι Τροοδίτισσα - Φοινί
28. Μονοπάτι Πρόδρομος - Ζουμί
29. Μονοπάτι Φράγμα Προδρόμου - Σταυρούλια
30. Μονοπάτι Άρτεμις
31. Atalanti Trail
32. Μονοπάτι Περσεφόνη
33. Μονοπάτι Καληδόνια
34. Myllomeris Trail
35. Μονοπάτι Ψηλό Δέντρο - Πουζιάρης
36. Μονοπάτι Κάμπος του

Λιβαδιού

37. Μονοπάτι Λιβάδι (κατάλληλο για τροχοκάθισμα)
38. Μονοπάτι Μνήματα των Πισκόπων
39. Μονοπάτι Καννούρες - Άγιος Νικόλαος Στέγης
40. Chrysovrysi Trail
41. Μονοπάτι Λούματα των Αετών
42. Μονοπάτι Μονή - Φύλαγρα

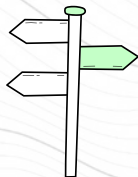
44. ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ

47. Μονοπάτι Κόννοι - Σπηλιά του Κύκλωπα
48. Μονοπάτι Κόννοι - Άγιοι Ανάργυροι - Κ.Π.Ε. Κάβο Γκρέκο
49. Μονοπάτι Αφροδίτη
50. Μονοπάτι Θαλασσινές Σπηλιές - Άγιοι Ανάργυροι
51. Μονοπάτι Κάβος

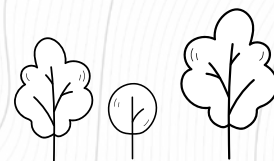
52. ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

53. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

54. DESTINATION LABELS

Πρόλογος

Η Κύπρος είναι ένα νησί παράδεισος γι' αυτούς που αγαπούν τη φύση και την πεζοπορία. Η θεά του νησιού Αφροδίτη, προίκισε τη γενέτειρά της με απaráμιλλη φυσική ομορφιά και ζηλευτό κλίμα. Ο Οδηγός Περιπατητικές Διαδρομές Κύπρου σας καλεί να περιηγηθείτε και να εξερευνήσετε μονοπάτια της φύσης του Ακάμα, του Τροόδους και του Κάβο Γκρέκο. Από τις μαγευτικές ακρογιαλιές μέχρι και τις βουνοκορφές με τα πευκόφυτα δάση, οι περιπατητικές διαδρομές του Οδηγού θα σας ενθουσιάσουν και θα σας ανταμείψουν.

Ο Οδηγός που έχετε στα χέρια σας ετοιμάστηκε στο πλαίσιο του έργου **“i4WALKer: Εμπλουτισμός Τουριστικών Υποδομών και Υπηρεσιών και Αναδιοργάνωση Συστήματος Διαχείρισης και Προβολής Περιπατητικών Διαδρομών σε Νησιωτικές Περιοχές”** του Προγράμματος Διασυνοριακής Συνεργασίας “Ελλάδα – Κύπρος 2007-2013” με 80% συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 20% από εθνικούς πόρους της Κύπρου και της Ελλάδας. Το συγκεκριμένο Πρόγραμμα καλύπτει τρεις περιοχές της Ελλάδας (Κρήτη, Βόρειο Αιγαίο και μέρος του Νοτίου Αιγαίου) και ολόκληρη την Κύπρο.

Βασικός στόχος του έργου **i4WALKer** είναι η προστασία και η ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος των περιοχών παρέμβασης, μέσα από την ενίσχυση υποδομών που στηρίζουν την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού και συμβάλλοντας στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου των νησιών. Η υλοποίηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων αναμένεται να διασφαλίσει την εύκολη πρόσβαση των επισκεπτών σε περιοχές μοναδικής ομορφιάς και να βελτιώσει την εμπειρία τους, συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της επισκεψιμότητας των περιπατητικών διαδρομών.

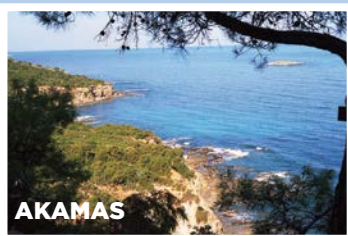
Η επεξεργασία των κειμένων και η επιμέλεια του Οδηγού έγινε από την εταιρεία Isotech Ltd για λογαριασμό του Τμήματος Δασών, του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Περισσότερες πληροφορίες για το έργο, **αλλά και για τα μονοπάτια, μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα www.moa.gov.cy/forest**.

ΚΥΠΡΟΣ, ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΘΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ

Η Κύπρος βρίσκεται στη βορειοανατολική Μεσόγειο (33ο ανατολικά, 35ο βόρεια του Ισημερινού). Είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί της Μεσογείου, με συνολική έκταση 9.254 τετραγωνικά χιλιόμετρα και μήκος ακτογραμμής 765 χιλιόμετρα.

Υπάρχουν ενδείξεις για την ύπαρξη ζωής στο νησί πριν το 10.000π.Χ. Το 8.000π.Χ. η Κύπρος είχε κατοίκους και διένυε τη Νεολιθική της περίοδο. Γύρω στα 1.200π.Χ. οι Μικηναίοι Αχαιοί εδραιώνουν τον πολιτισμό τους στο νησί και η επίδραση του ελληνικού πολιτισμού έμελλε να ριζώσει και να διατηρηθεί μέχρι σήμερα. Αυτό που καθόρισε το πολυτάραχο μέλλον του

AKAMAS

TROODOS

Κάβο Γκρέκο

Η Αφροδίτη και η Προστασία της Φύσης

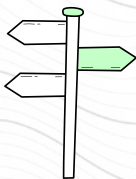
Γόνιμα εδάφη, μοναδική τοπογραφία, μεγάλη μορφολογική ποικιλία, δάση, πλούσια γεωργική παραγωγή, φυσική ομορφιά, πλούσια και σπάνια χλωρίδα και πανίδα: είναι η Κύπρος. Και Θεά του νησιού η Παφία Αφροδίτη, η Θεά της Γονιμότητας. Από τη χαλκολιθική περίοδο (4η χιλιετία π.Χ.) στην περιοχή της Πάφου εμφανίζεται η γυναικεία θεότητα, που είναι συνδεδεμένη με τη γέννηση και τη ζωή. Είναι η Ιστάρ, η Ασάρτη και μετά η Αφροδίτη που λατρεύτηκε με δόξα και μεγαλείο. Ο Ησίοδος, θέλοντας να τονίσει αυτή την αναπαραγωγική ιδιότητα της Θεάς περιγράφει στη Θεογονία: "... Όπου πατούσε φύτερων ανθισμένη πρασινάδα..."

νησιού ήταν η ανακάλυψη των πλούσιων κοιτασμάτων χαλκού, που σε συνδυασμό με τα πλούσια δάση, έδωσαν στο νησί αμύθητα πλούτη. Το μέταλλο αυτό (cuprum στα λατινικά) θα δώσει και το όνομά του στο νησί.

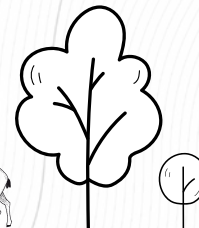
Η Κύπρος είναι γνωστή ως το νησί της Αφροδίτης, "νάσον τας Αφροδίτας" τη λέει ο Ευριπίδης στις Βάκχες. Εδώ αναδύθηκε η Μεγάλη Θεά του Έρωτα, η Κύπριδα, η Παφία, μέσα από τα κύματα στις ακτές της Πάφου: "...Θνητοί και αθάνατοι την ονομάζουν Αφροδίτη, γιατί βγήκε απ' τον αφρό, και Κύπρη, γιατί πρώτη φορά φανερώθηκε στις ακτές της Κύπρου..", λέει ο Ησίοδος στη Θεογονία (στ. 191).

Η γένεση της Κύπρου είναι το αποτέλεσμα μιας σειράς από μοναδικές και πολύπλοκες γεωλογικές διεργασίες και τεκτονικές κινήσεις. Η κορυφή του Τροόδους, με ύψος 1951 μέτρα πάνω από τη στάθμη της θάλασσας, είναι το βαθύτερο στρώμα ενός κομματιού του ωκεάνιου φλοιού και του ανώτερου μανδύα της γης. Σχηματίστηκε πριν από 92 εκατομμύρια χρόνια στο βυθό της Τηθύος θάλασσας, σε βάθος 8000 μέτρων. Η Τηθύς θάλασσα κάλυπτε την εποχή εκείνη το γεωγραφικό χώρο από τα Πυρηναία μέσω των Άλπεων, της Πίνδου, του Ζάγρου μέχρι και τα Ιμαλάια. Με τη σύγκρουση των λιθοσφαιρικών πλακών, της Ευρασιατικής και Αφρικανικής, και τις γεωτεκτονικές κινήσεις και διεργασίες που η σύγκρουση αυτή προκαλεί, το Τρόδος άρχισε να αναδύεται από το βυθό της Τηθύος θάλασσας πριν 15 εκατομμύρια χρόνια.

Είναι θαυμαστός ο τρόπος που ο μύθος διατήρησε την Ιστορική Μνήμη! Και η Αφροδίτη, η Μεγάλη Θεά της Κύπρου, αναδύθηκε μέσα από τη θάλασσα όπως αναδύθηκε το ίδιο το νησί από το βυθό της Τηθύος!

Βιοπικιλότητα

Η Κύπρος, ως σταυροδρόμι τριών ηπείρων (της Ασίας, της Αφρικής και της Ευρώπης), φιλοξενεί στοιχεία χλωρίδας και πανίδας των τριών αυτών περιοχών. Ταυτόχρονα, ως νησί απομονωμένο και περιστοιχιζόμενο από θάλασσα, είχε την ευκαιρία να αναπτύξει νέα είδη, ενδημικά. Τα ιδιαίτερα αυτά χαρακτηριστικά προσδίδουν στην Κύπρο μία ξεχωριστή θέση στην παγκόσμια φυσική κληρονομιά.

Συγκεκριμένα, μέχρι σήμερα στην Κύπρο, έχουν καταγραφεί 1908 διαφορετικά είδη, υποείδη, ποικιλίες, μορφές και υβρίδια φυτών. Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει όλα τα ιθαγενή και επιγενή φυτά (ξενικά φυτά που αυτοφύονται), χωρίς να λαμβάνει υπόψη καλλιεργούμενα φυτά και βασίζεται σε δημοσιευμένα στοιχεία. Τα ενδημικά φυτά της Κύπρου, δηλαδή αυτά που απαντούν αποκλειστικά στην Κύπρο, ανέρχονται στα 140 (ποσοστό ενδημισμού 7,3%) και αποτελούν το σημαντικότερο μέρος της χλωρίδας του νησιού.

➤ Στην Κύπρο έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα περισσότερα από 30 είδη θηλαστικών από τα οποία 19 είναι νυχτερίδες, 10 είδη είναι χερσαία θηλαστικά, 3 δελφίνια και 1 είδος φώκιας. Το μεγαλύτερο από αυτά είναι το ενδημικό αγρινό (*Ovis gmelini orphion*).

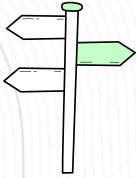
Ιδιαίτερο ενδιαφέρον, τόσο βοτανολογικό, όσο και κοινωνικό, παρουσιάζουν τα μανιτάρια της Κύπρου. Τα μανιτάρια είναι μια κατηγορία μυκήτων, των οποίων τα καρποφόρα σώματα είναι ορατά με γυμνό μάτι και εμφανίζονται, είτε πάνω, είτε κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Παρόλο που μόνο ένας μικρός αριθμός ειδών έχει καταγραφεί (περίπου 100 είδη), η μυκοχλωρίδα της Κύπρου θεωρείται ότι είναι πολύ πιο πλούσια.

Η Κύπρος βρίσκεται σε ένα από τους οκτώ κύριους διαδρόμους μετανάστευσης των πουλιών από Ευρώπη προς Αφρική και αντίστροφα. Τα πουλιά που έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα ανέρχονται σε 370 είδη. Από αυτά 53 είναι μόνιμοι κάτοικοι του νησιού και τα υπόλοιπα 317 είναι αποδημητικά. Έξι από τους μόνιμους κάτοικους θεωρούνται ενδημικά (2 είδη και 4 υποείδη). Επίσης, στην Κύπρο διαβιούν 22 είδη ερπετών από τα οποία 8 είναι φίδια, 11 είναι σαύρες και 3 χελώνες (2 θαλάσσιες και μία του γλυκού νερού) και 3 είδη αμφιβίων (βάτραχοι). Πλούσια είναι και η ποικιλία των εντόμων που απαντούν στην Κύπρο, από τα οποία, τα 52 είδη είναι πεταλούδες με 9 να είναι ενδημικά.

Η μοναδική αυτή βιοπικιλότητα φιλοξενείται σε 48 διαφορετικούς τύπους οικοτόπων (που ουσιαστικά συνδέονται με χαρακτηριστικούς τύπους φυσικής βλάστησης), από τους οποίους οι 14 είναι προτεραιότητας, δηλαδή σπάνιοι ή απειλούμενοι, σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

CYPRUS

Nature Trails

Η Κύπρος στο πέρασμα του χρόνου

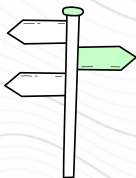
Η στρατηγική γεωγραφική θέση του νησιού ως σταυροδρόμι τριών ηπείρων, τα κοιτάσματα του χαλκού και τα δάση, καθόρισαν την ιδιαίτερα πλούσια ιστορία του και αποτέλεσαν πόλο έλξης πολλών κατακτητών που άφησαν στο νησί τα πολιτισμικά τους ίχνη.

Χωρίς να αποκλείονται νέα αρχαιολογικά ευρήματα, οι μέχρι σήμερα ανασκαφές χρονολογούν την αρχαιότερη παρουσία ανθρώπου στην Κύπρο στο 10000 π.Χ. Οι πρώτοι οικισμοί στο νησί φαίνεται να είναι αυτοί της **Παρεκκλησιάς - Σιλλουρόκαμπος** (περίπου στο 8200 π.Χ.) και αργότερα αυτοί της Χοιροκοιτίας, κατά τη Νεολιθική εποχή. Ακολουθεί η Μυκηναϊκή περίοδος με την κάθοδο των Μυκηναίων και του πολιτισμού τους. Στην ελληνιστική περίοδο (325 π.Χ.) άνθισαν οι τέχνες και η επικράτηση της ελληνικής θρησκείας (του Δωδεκάθεου) με ιερά σε όλο το νησί και μεγαλύτερο, αυτό της Θεάς Αφροδίτης στα Κούκλια (στην Πάφο) κοντά στο τόπο όπου γεννήθηκε, στην Πέτρα του Ρωμιού.

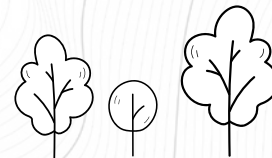
Οι αιώνες που ακολουθούν βρίσκουν το νησί κάτω από τους Αιγύπτιους, τους Πέρσες, τους διαδόχους του Μεγάλου Αλεξάνδρου και τους Ρωμαίους, μέχρι που το νησί γίνεται μέρος της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας (330 μ.Χ.). Ακολουθεί η Φραγκοκρατία (1192 μ.Χ.), η Βενετοκρατία (1489 μ.Χ.), η Οθωμανική αυτοκρατορία - Τουρκοκρατία (1571 μ.Χ) και η Αγγλοκρατία (1878 μ.Χ.). Το 1960 ιδρύεται και αναγνωρίζεται από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών η Κυπριακή Δημοκρατία ως ανεξάρτητο κράτος, με 82% Ελληνοκύπριους και 18% Τουρκοκύπριους. Τον Ιούλιο του 1974, η Τουρκία εισβάλλει και καταλαμβάνει το 37% του εδάφους του νησιού.

- Η μακρά ιστορία της Κύπρου κληροδότησε στους κατοίκους της ένα πλούσιο και ανεκτίμητο πολιτισμό. Κοντά στις περιπατητικές διαδρομές του Οδηγού και στα γύρω χωριά θα έχετε την ευκαιρία να επισκεφτείτε βυζαντινά μοναστήρια και εκκλησίες, μερικές από τις οποίες συγκαταλέγονται στα μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO, αρχαίους οικισμούς και μουσεία λαϊκής τέχνης και χειροτεχνίας.

Κλίμα

Η Κύπρος με έκταση 9254 τετραγωνικά χιλιόμετρα χωρίζεται σε 4 φυσικές περιοχές: την οροσειρά του Τροόδου, την οροσειρά του Πενταδακτύλου, την πεδιάδα της Μεσαορίας που βρίσκεται μεταξύ των δύο οροσειρών και τις παράλιες πεδιάδες και κοιλάδες κατά μήκος των ακτών.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του μεσογειακού κλίματος της Κύπρου είναι το ζεστό και ξηρό καλοκαίρι από τα μέσα Μαΐου ως τα μέσα Σεπτεμβρίου, ο βροχερός, αλλά, ήπιος χειμώνας από τα μέσα του Νοεμβρίου έως τα μέσα Μαρτίου και οι δύο ενδιάμεσες μεταβατικές εποχές, το Φθινόπωρο και η Άνοιξη.

Θερμοκρασίες

Τον Ιούλιο και τον Αύγουστο οι μέσες ημερήσιες θερμοκρασίες κυμαίνονται μεταξύ 29°C στην κεντρική πεδιάδα και 22°C στις ψηλότερες κορυφές του Τροόδου, ενώ οι μέσες μέγιστες θερμοκρασίες στους μήνες αυτούς είναι 36 και 27°C αντίστοιχα. Κατά την διάρκεια της ημέρας οι μέσες μέγιστες ωριαίες θερμοκρασίες μπορούν (στην κεντρική πεδιάδα) να φθάσουν και τους 40°C. Τον Ιανουάριο, οι μέσες ημερήσιες θερμοκρασίες είναι 10°C στην κεντρική πεδιάδα και 3°C στις ψηλότερες κορυφές του Τροόδου, με μέσες ελάχιστες θερμοκρασίες 5 και 0°C αντίστοιχα.

Μια ιδιαίτερα ευχάριστη έκπληξη αναμένει τον επισκέπτη στο νησί, μια που οι θάλασσες της Κύπρου διατηρούν σχετικά ψηλές θερμοκρασίες κατά το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου, με τον Αύγουστο να φθάνει στους 28 βαθμούς Κελσίου.

Ηλιοφάνεια

Όλες οι περιοχές της Κύπρου έχουν μεγάλη διάρκεια ηλιοφάνειας σε σύγκριση με πολλές χώρες. Στις πεδινές περιοχές ο μέσος αριθμός ωρών ηλιοφάνειας για ολόκληρο το χρόνο είναι 75% των ωρών που ο ήλιος είναι πάνω από τον ορίζοντα. Σ' όλη τη διάρκεια του καλοκαιριού η ηλιοφάνεια είναι κατά μέσο όρο 11.5 ώρες την ημέρα, ενώ στους μήνες Δεκέμβριο και Ιανουάριο που έχουν την πιο μεγάλη νέφωση, η διάρκεια της ηλιοφάνειας ελαττώνεται μόνο στις 5.5 ώρες την ημέρα. Ακόμα και στις πιο ψηλές περιοχές του Τροόδου στους χειμερινούς μήνες με πολύ μεγάλη νέφωση, η μέση ηλιοφάνεια είναι περίπου 4 ώρες την ημέρα και στους μήνες Ιούνιο και Ιούλιο η τιμή αυτή φτάνει στις 11 ώρες.

Άνεμοι

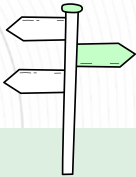
Στην περιοχή της ανατολικής Μεσογείου οι γενικοί άνεμοι είναι κυρίως ελαφριοί έως μέτριοι, δυτικοί ή νοτιοδυτικοί το χειμώνα και βόρειοι ή βορειοδυτικοί το καλοκαίρι. Οι πολύ ισχυροί άνεμοι είναι σπάνιοι.

Μετεωρολογικές πληροφορίες

www.moa.gov.cy/ms

CYPRUS

Nature Trails

Διατροφή

Οι περιπατητικές διαδρομές προσφέρουν ανεπανάληπτες ευκαιρίες για να βιώσετε την Κυπριακή παραδοσιακή κουζίνα, η οποία βασίζεται στον μεσογειακό τρόπο διατροφής, που αποδεδειγμένα προάγει την καλή υγεία και μακροζωία. Δοκιμάστε χαλούμι (το χαρακτηριστικό τυρί της Κύπρου), σεφταλιές, κολοκάσι με κουπέπια, σούβλα, αφέλια, πουργούρι πιλάφι, πατάτες γιαχνί, φακές μουτζέντρα, φλαούνες, πασκιές, πουρέκια, καττιμέρι, λουκούμια, λουκουμάδες και πιείτε γλυκιά κουμανταρία, κυπριακό κονιάκ και ζιβανία. Το καλό φαγητό, σε συνδυασμό με την φιλοξενία των κατοίκων των χωριών, θα κάνουν το ταξίδι σας ακόμα μια απολαυστικό και ξεχωριστό.

Other useful information

Currency: Ευρώ

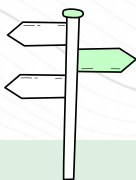
Capital: Λευκωσία

Population: στην βάση των απογραφών του 2008, η Κύπρος έχει συνολικό πληθυσμό περί το 1 054 400. Η κατανομή των εθνικών ομάδων, σε όλο το νησί, υπολογίζεται σε 76% Ελληνοκύπριους, 10% Τουρκοκύπριους και 14% άλλες εθνικές ομάδες.

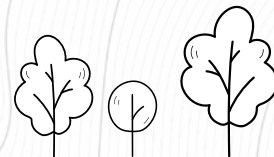
Religion: το 81% είναι Ελληνορθόδοξοι, το 11% Μουσουλμάνοι, το 0,5% Μαρωνίτες και το 7,5% περιλαμβάνει Αρμένιους, Ρωμαιοκαθολικούς και άλλους.

Language: οι επίσημες γλώσσες της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι τα Ελληνικά και τα Τούρκικα. Όμως πολύ σημαντικό και ελκυστικό στον επισκέπτη είναι η διευρυμένη χρήση της Αγγλικής γλώσσας από το σύνολο σχεδόν των Κυπρίων.

Safety: βασικό στοιχείο και πόλος έλξης επισκεπτών στην Κύπρο, αποτελεί το αίσθημα ασφάλειας που μπορεί να νιώθει ο καθένας κατά την παραμονή του στο νησί. Με μηδενική ουσιαστικά εγκληματικότητα, η Κύπρος αποτελεί ιδανικό μέρος διασκέδασης, περιήγησης και ξέγνοιαστων διακοπών!

Τα μονοπάτια της Κύπρου

Τα μονοπάτια αποτελούν βασικό στοιχείο του εναλλακτικού τουρισμού, προσφέροντας στο σύγχρονο άνθρωπο απολαυστικές εμπειρίες επαφής με τη φύση και μοναδικές ευκαιρίες για υπαίθρια αναψυχή, σωματική άσκηση και πνευματική ανάταση. Ταυτόχρονα, αποτελούν εργαλεία ενημέρωσης και εκπαίδευσης για το περιβάλλον, την παράδοση και την ιστορία του τόπου.

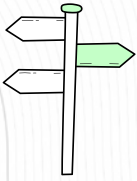
Παλιότερα, μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα και λίγο αργότερα, τα μονοπάτια στον τόπο μας εξυπηρετούσαν αποκλειστικά τη διακίνηση των ανθρώπων και ζώων, ιδιαίτερα στην ύπαιθρο. Λόγω της σημασίας τους, πολλά από αυτά είναι καταχωρημένα σε κτηματολογικούς χάρτες και αποτελούν επίσης κτηματολογικά στοιχεία. Σήμερα, αρκετά έχουν αναβαθμιστεί ή έχουν κατασκευαστεί εξ αρχής, αποκλειστικά για σκοπούς υπαίθριας αναψυχής. Τα πρώτα μονοπάτια μελέτης της φύσης ήταν αυτά του Τροόδου - Καληδόνια, Άρτεμις, Αταλάντη και Περσεφόνη - που λειτούργησαν τη δεκαετία του 1970.

Τα μονοπάτια είναι οργανωμένες υπαίθριες περιπατητικές διαδρομές, ελεύθερες προς χρήση για το κοινό, με κατάλληλη σήμανση και υπό συστηματική διαχείριση. Μπορούν να διακριθούν σε διάφορες κατηγορίες ανάλογα με το σκοπό τους, το μήκος, το σχεδιασμό τους και άλλα χαρακτηριστικά, όπως **Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης (Nature Trails)**, **Μονοπάτια Περιπάτου**, **Αθλητικά Μονοπάτια**, **Γεωλογικά Μονοπάτια ή Γεωδιαδρομές**, **Βοτανικά Μονοπάτια και Αγροτικά Μονοπάτια**. Επίσης, τα μονοπάτια διακρίνονται σε **κυκλικά** αν καταλήγουν στην αφετηρία τους και σε γραμμικά αν η αρχή και το τέρμα τους δεν συμπίπτουν. Τέλος διακρίνονται μεταξύ άλλων, σε **Μονοπάτια Μακράς Διαδρομής (Long - Distance Trails)** και μονοπάτια **Βραχείας Διαδρομής**. Στην Κύπρο, υπάρχει μόνο ένα μονοπάτι μακράς διαδρομής, το **Ευρωπαϊκό Μονοπάτι E4**, με συνολικό μήκος διαδρομής που ξεπερνά τα 500km. Μεγάλο μέρος του ακολουθεί υφιστάμενα μονοπάτια, δασικούς και αγροτικούς δρόμους. Έχει για αρχή το Αεροδρόμιο Λάρνακας, διασχίζει την περιοχή Λάρνακας - Αμμοχώστου μέχρι και το Πάρκο Κάβο Γκρέκο και στην συνέχεια ακολουθώντας διαφορετική πορεία διασχίζει το Δάσος Σταυροβουνίου, το Δάσος Μαχαίρα, την οροσειρά του Τροόδου και την Χερσόνησο του Ακάμα (περνώντας από εξαιρετικής ομορφιάς περιοχές και σημαντικούς χώρους με μεγάλη οικολογική, ιστορική, αρχαιολογική, πολιτιστική και επιστημονική αξία) και καταλήγει, ή αρχίζει, στο Αεροδρόμιο Πάφου.

Σήμερα, σε ολόκληρη την Κύπρο υπάρχουν γύρω στα 90 μονοπάτια, τα περισσότερα μέσα στα κρατικά δάση και υπό τη διαχείριση του Τμήματος Δασών. Τα υπόλοιπα βρίσκονται υπό την ευθύνη τοπικών κοινοτήτων και συντηρούνται από τις οικείες τοπικές αρχές σε συνεργασία με τις επαρχιακές διοικήσεις. Πληροφορίες για τα μονοπάτια της Κύπρου μπορείτε να βρείτε στις ιστοσελίδες του Τμήματος Δασών www.moa.gov.cy/forest και του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού www.visitcyprus.com

CYPRUS

Nature Trails

Σήμανση και υποδομή μονοπατιών

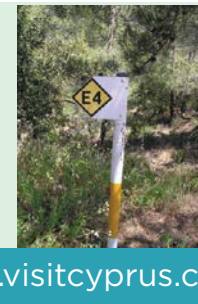

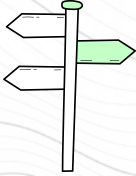
Σε κάθε αφετηρία, συνήθως υπάρχει κιόσκι με χάρτη, που δείχνει την πορεία του μονοπατιού και τα κύρια χαρακτηριστικά της περιοχής, καθώς και κείμενο με γενικές πληροφορίες για το μονοπάτι, κανόνες ορθής συμπεριφοράς και πιθανούς κινδύνους για τον περιπατητή (π.χ. γκρεμοί, διασταυρώσεις ποταμών).

Κατά μήκος της διαδρομής θα συναντήσετε ενημερωτικές πινακίδες με πληροφορίες για φυτά, πετρώματα, την οικολογία του δάσους, ιστορικά και πολιτιστικά στοιχεία, πινακίδες κατεύθυνσης και πινακίδες θέσης (π.χ. μήκος διαδρομής που διανύθηκε, υψόμετρο, τοποθεσίες και άλλα).

Εκτός από τις πινακίδες, σε πολλά μονοπάτια υπάρχει υποδομή που στόχο έχει την άνεση και ασφάλεια του περιπατητή, όπως σκουβαλοδοχεία (στην αφετηρία και στο τέλος) και ξύλινα παγκάκια (καθίσματα) κυρίως σε χώρους με σκιά και καλή θέα. Όπου είναι δυνατόν αξιοποιούνται και φυσικές πέτρες, όταν αυτές έχουν κατάλληλο σχήμα και ύψος, ή και πεσμένοι κορμοί ξερών δέντρων.

Σε κάποια μονοπάτια θα συναντήσετε επίσης θέσεις θέας παραπλεύρως της διαδρομής, οι οποίες περιλαμβάνουν ομαλοποίηση του χώρου, μονοπάτι σύνδεσης μικρού μήκους, παγκάκια και σε κάποιες περιπτώσεις κιόσκι για προστασία από τον ήλιο και τη βροχή. Τέλος, όπου υπάρχει η δυνατότητα παρέχεται βρύση με πόσιμο νερό, ιδιαίτερα σε διαδρομές μεγάλου μήκους.

Ορθές πρακτικές για περιπατητές

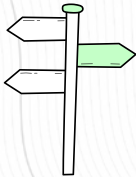

- Παραμείνετε μέσα στις σηματοδοτημένες διαδρομές των μονοπατιών, ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος να καταπατηθούν μικρά φυτά και δενδρύλλια.
- Αποφεύγετε να καπνίζετε ή να τρώτε όταν περπατάτε στα μονοπάτια μελέτης της φύσης.
- Μην κάνετε άσκοπους θορύβους. Σεβαστείτε την ησυχία των άλλων εκδρομέων και απολαύστε τους ήχους της φύσης.
- Τοποθετήστε τα σκουπίδια σας στους διαθέσιμους κάδους απορριμμάτων ή ακόμη καλύτερα, πάρτε τα μαζί σας.
- Χρησιμοποιήστε τους ειδικούς χώρους κατασκηνώσεων με διευκολύνσεις για τους επισκέπτες.
- Αποφεύγετε να κόβετε κλαδιά δέντρων ή θάμνων, να κόβετε ή να ξεριζώνετε φυτά ή να χαράσσετε τους φλοιούς των δέντρων.
- Η οδήγηση μοτοποδηλάτων ή ποδηλάτων στα μονοπάτια δεν επιτρέπεται.
- Το άναμμα φωτιάς σε οποιοδήποτε σημείο του δάσους, ακόμα και σε δρόμους και πλατείες απαγορεύεται αυστηρά. Στους εκδρομικούς χώρους το άναμμα φωτιάς επιτρέπεται ΜΟΝΟ σε καθορισμένα σημεία με ψησταριές.
- Ειδοποιήστε το Τμήμα Δασών στο τηλέφωνο 1407 (24 ώρες, χωρίς χρέωση) σε περίπτωση που δείτε φωτιά ή καπνό.
- Να θυμάστε ότι είμαστε όλοι φιλοξενούμενοι στο δάσος. Σεβαστείτε την άγρια ζωή του δάσους και απολαύστε υπεύθυνα τις χαρές που μας προσφέρει.

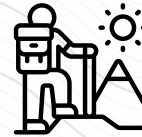

CYPRUS

Nature Trails

ΒΑΣΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΗΤΙΚΟΣ

Οι διαδρομές που περιλαμβάνονται στον περιπατητικό οδηγό που έχετε στα χέρια σας, δεν έχουν ιδιαίτερη δυσκολία ή αυξημένο κίνδυνο ατυχήματος. Στις περιπτώσεις που υπάρχει ένδειξη μεγάλου βαθμού δυσκολίας, δηλαδή βαθμός δυσκολίας 3, οφείλεται κυρίως στις διασταυρώσεις ποταμού ή σε ανωφέρειες και κατωφέρειες. Για τους λόγους αυτούς, συστήνουμε να έχετε μαζί σας ένα βασικό εξοπλισμό, κατά προτίμηση μικρό σε όγκο και βάρος, για να απολαύσετε την πορεία σας με άνεση και ασφάλεια.

Ο προτεινόμενος ρουχισμός περιλαμβάνει παπούτσια πεζοπορίας (που είναι και ο βασικότερος παράγοντας για μία πετυχημένη πεζοπορία), ελαφριά ενδυμασία που να καλύπτει όλο το σώμα, καπέλο και γυαλιά ηλίου. Κατά τους χειμερινούς μήνες, πάρτε επιπλέον ένα αδιάβροχο-αντιανεμικό σακάκι, γάντια και σκούφο.

Χρήσιμο θα ήταν κατά τη διάρκεια της διαδρομής, να μεταφέρετε ένα μικρό σακίδιο ώμου, που να περιλαμβάνει παπούτσι με πόσιμο νερό, σουγιά και σφυρίχτρα και για τα πιο δύσκολα μονοπάτια, ένα μπαστούνι πεζοπορίας που θα διευκολύνει την πορεία σας παρέχοντας στήριξη και ισορροπία. Προαιρετικά, θα μπορούσατε να έχετε επίσης μαζί σας ατομικό φαρμακείο, φακό, ξηρά τροφή, χάρτη, πυξίδα και εφεδρικό ρουχισμό. Μην το παρακάνετε όμως! Για τη δική σας ευκολία, είναι καλύτερα να ταξιδεύετε ελαφριά.

Τέλος, συστήνουμε να έχετε οπωσδήποτε μαζί σας ένα κινητό τηλέφωνο. Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή ατυχήματος, καλέστε τον ευρωπαϊκό αριθμό **112** και σε περίπτωση πυρκαγιάς, τον αριθμό **1407**.

Περιπατητικές Διαδρομές Κύπρου

Εισαγωγή

Στον Οδηγό που έχετε στα χέρια σας περιλαμβάνονται 5 μονοπάτια του Ακάμα, 16 του Τροόδου και 5 του Κάβο Γκρέκο.

Για κάθε ένα μονοπάτι θα βρείτε χάρτη με τη διαδρομή, τα υψόμετρα, τις κυριότερες τοποθεσίες και χιλιομετρικές αποστάσεις, καθώς επίσης ένα διάγραμμα με τις υψομετρικές μεταβολές. Σημειώνεται ότι το μήκος της διαδρομής και τα υψόμετρα στα διαγράμματα μπορεί να διαφέρουν ελαφρώς από τα πραγματικά, λόγω στρογγυλοποιήσεων στις κλίμακες και για άλλους λόγους. Οι σωστοί αριθμοί είναι αυτοί που αναφέρονται στο σχετικό πίνακα κάθε μονοπατιού.

Ο πίνακας δίνει εν συντομία τα κύρια χαρακτηριστικά του μονοπατιού: το μήκος της διαδρομής, τον τύπο (κυκλική ή γραμμική), το χρόνο πορείας (ο οποίος είναι ενδεικτικός και αναφέρεται στον μέσο περιπατητή), το βαθμό δυσκολίας, το μέγιστο και ελάχιστο υψόμετρο, την αφητηρία, την πιο κατάλληλη περίοδο για να το περπατήσει κάποιος, ειδικά σημεία που χρειάζονται προσοχή και κατά πόσο υπάρχει πόσιμο νερό στη διαδρομή.

Τα μονοπάτια χαρακτηρίζονται από βαθμό δυσκολίας σε κλίμακα από το 1 μέχρι το 3, ως ακολούθως:

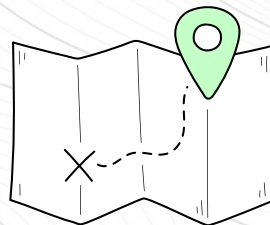
Βαθμός 1: εύκολο μονοπάτι, χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα μορφολογίας εδάφους και ήπιες υψομετρικές διαφοροποιήσεις.

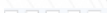

Βαθμός 2: μονοπάτι μέτριου βαθμού δυσκολίας, με κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά μορφολογίας εδάφους, όπως απότομες υψομετρικές διαφοροποιήσεις (ανήφορα ή/και κατήφορα), πορεία σε στενό ή/και απότομο έδαφος.

Βαθμός 3: ψηλού βαθμού δυσκολίας μονοπάτι λόγω διαδρομής, με δύσκολα χαρακτηριστικά μορφολογίας εδάφους, όπως ιδιαίτερα απότομες υψομετρικές διαφοροποιήσεις (ανήφορα ή/και κατήφορα), πορεία σε ιδιαίτερα ανώμαλο, ή/και ολισθηρό, ή/και στενό, ή/και απόκρημνο έδαφος.

Στο κυρίως κείμενο του μονοπατιού περιγράφεται λεπτομερώς, ο τρόπος με τον οποίο κάποιος μπορεί να φτάσει στην αφητηρία και φυσικά, τα κύρια χαρακτηριστικά και ενδιαφέροντα στοιχεία της κάθε διαδρομής. Σε αυτά περιλαμβάνονται πληροφορίες για τη βιοποικιλότητα, τη γεωλογία, την ιστορία και τον πολιτισμό, καθώς και πληροφορίες για υπηρεσίες για το κοινό, στην ευρύτερη περιοχή. Σε κάθε μονοπάτι που περιλαμβάνεται στον Οδηγό, δίνεται αριθμός χαρακτηριστικών φωτογραφιών από τη διαδρομή και τη βιοποικιλότητα της περιοχής.

Υπόμνημα Χαρτών

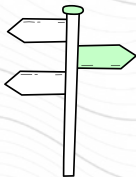

	Μονοπάτι
	Δρόμος ταχείας κυκλοφορίας
	Κύριος ασφαλτόδρομος
	Ασφαλτόδρομος δευτερεύουσας σημασίας
	Κύριος χωματόδρομος
	Ποτάμι
	Περιοχή χτισίματος
	Αφετηρία μονοπατιού
	Χώρος για πικ νικ
	Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης
	Βοτανικός Κήπος
	Παραλία φωλιάσματος χελωνών
	Πόσιμο νερό
	Κορυφή
	Προσβάσιμο σε αναπηρικά αμαξίδια
	Χώρος στάθμευσης
	Σημείο ενδιαφέροντος
	Εκκλησία
	Αρχαιολογικός χώρος
	Παραλία
	Παιδική Χαρά
	Υδατοφράκτης
	Καφεστιατόριο
	Περίπτερο
	Χώροι υγιεινής

CYPRUS

Nature Trails

ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΜΑ

Είναι το πιο βορειοδυτικό άκρο της Κύπρου. Οριοθετείται από τη νοητή γραμμή που ενώνει τον **Άγιο Γεώργιο Πέγεια**, την **Πέγεια**, τον **Κάθηκα**, τις **Αρόδες**, την **Ίνεια**, τη **Δρούσεια**, την **Αντρολύκου**, το **Νέο Χωρίο** και τα **Λουτρά της Αφροδίτης**. Καλύπτει μία έκταση 17.000 περίπου εκταρίων, από τα οποία 7.000 εκτάρια είναι κρατικά δάση (**Δάσος Ακάμα**, **Δάσος Πέγεια** και **Δάσος Μελέτη**) και τα υπόλοιπα 10.000 είναι ιδιωτικά κτήματα και χαλίτικη γη. Τα δάση της περιοχής διοικούνται από το δασικό σταθμό **Δρούσειας**, που υπάγεται στη Δασική Περιφέρεια Πάφου.

Σύμφωνα με μια εκδοχή, το όνομα Ακάμας συνδέεται μυθολογικά με τον ήρωα του Τρωικού πολέμου Ακάμαντα, γιο του Θησέα και της Φαίδρας, που φτάνοντας στην Κύπρο ίδρυσε στην περιοχή αποικία με πρωτεύουσα την πόλη της **Ακαμαντίδος**.

Η Χερσόνησος του Ακάμα έχει ενταχθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000 καθώς αποτελεί μοναδικό βιότοπο με πλούσια και σπάνια χλωρίδα και πανίδα.

Flora

Περίπου 530 είδη φυτών από τα οποία τα 36 είναι ενδημικά και άλλα 23 χαρακτηρίζονται σπάνια ή πολύ σπάνια, έχουν καταγραφεί στη χερσόνησο. Η Κυπριακή τουλίπα, το άλυσσο του Ακάμα, η ζουλατζιά, η κενταύρεια της Αφροδίτης, η κενταύρεια η Ακαμαντίς και η μεγάλη ποικιλία ορχιδέων όπως η *Dactylorhiza romana*, η *Ophrys arifera* και η *Orchis coriophora* είναι μερικά από τα πολύτιμα στολίδια της χερσονήσου που προσδίδουν στην περιοχή μεγάλη οικολογική αξία. Η δασική βλάστηση αποτελείται κυρίως από τον αόρατο και την τραχεία πεύκη, ενώ το τοπίο συμπληρώνουν θάμνοι όπως η σχινιά, η ανδρουκλιά, η αγριελιά, η τρεμιθιά, η μερσινιά κ.ά.

Fauna

Ιδιαίτερα πλούσια είναι και η πανίδα της χερσονήσου. Μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί 172 είδη πουλιών, εκ των οποίων 51 περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία για τη διατήρηση των αγρίων πτηνών και 104 είναι μεταναστευτικά. Αν είστε αρκετά τυχεροί περπατώντας στα μονοπάτια του Ακάμα, θα συναντήσετε τα σπάνια αρπακτικά πουλιά περδικοσιάχινο και πετρίτης, μοναδικές πεταλούδες όπως η *Glaucopsyche raphos* και η *Apharidis akamas cyprica*, το λαγό *Lepus euroaeus cyrius* και την αλεπού *Vulpes vulpes indutus*, διάφορα είδη νυχτερίδων που ζουν σε σπήλαια και κουφάλες γέρικων δέντρων, όπως ο νυχτοπάππαρος, καθώς και ερπετά και αμφίβια.

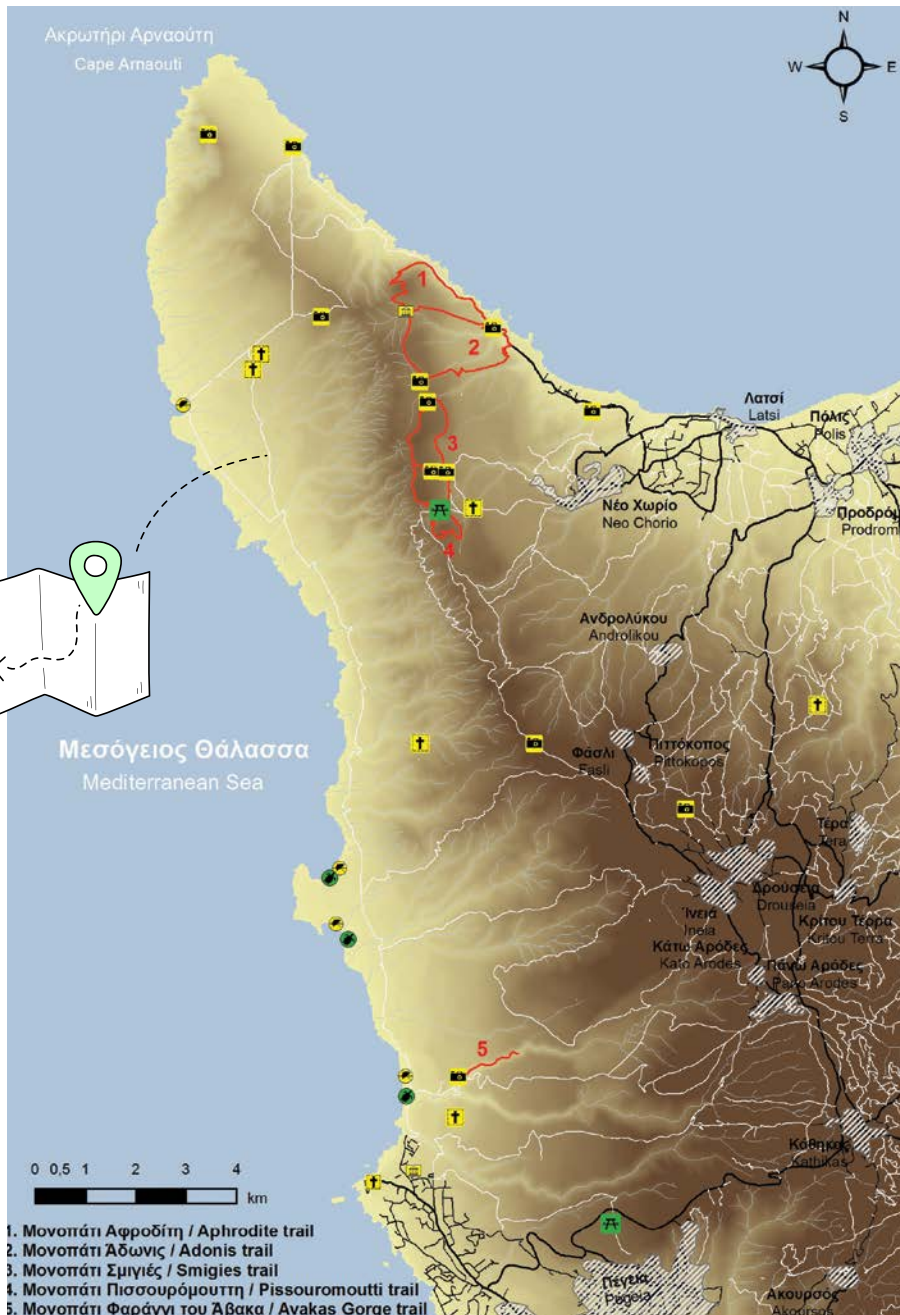
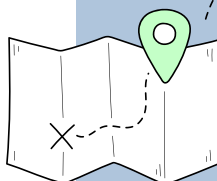
Geology

Η χερσόνησος παρουσιάζει μια ποικιλία ιζηματογενών πετρωμάτων, όπως οι ασβεστόλιθοι, οι ψαμμίτες και οι κιμωλίες. Υπάρχουν επίσης ορισμένα πυριγενή πετρώματα, όπως ο βασάλτης με ολιβίνη και ο ενσταντίνης. Η ανάμιξη των πιο πάνω πετρωμάτων με διαβασικά πετρώματα και σερπεντίνη δημιουργεί συνθήκες ανάπτυξης πολύ σπάνιων φυτών σε μια μεγάλη ποικιλία οικοτόπων. Στην περιδιάβασή σας θα συναντήσετε οροπέδια, μικρές πεδιάδες και χείμαρρους, στενές βαθιές κοιλάδες, σπηλιές, φαράγγια, αμμώδεις και βραχώδεις παραλίες, θαλασσινές σπηλιές και μοναχικά νησάκια. Τα υψόμετρα στη χερσόνησο κυμαίνονται από 0 έως 600 μέτρα περίπου.

Archaeology - History - Mythology

Η μοναδικότητα της Χερσονήσου του Ακάμα δεν οφείλεται μόνο στην αδιαμφισβήτητη φυσική ομορφιά της περιοχής, αλλά και στον πολιτιστικό της πλούτο. Στην περιοχή εντοπίστηκαν πολλά σκόρπια κατάλοιπα οικισμών της νεολιθικής εποχής. Ένας μεγάλος νεολιθικός συνοικισμός εντοπίστηκε στην τοποθεσία Άγιος Μάμας στην περιοχή του χωριού Αντρολύκου και άλλοι δύο μικρότεροι οικισμοί στα νότια της τοποθεσίας Σπήλιος του Γαρίλλη και Δύο Ποταμοί κοντά στα Λουτρά της Αφροδίτης. Νεότεροι οικισμοί και νεκροταφεία της ελληνιστικής και ρωμαϊκής περιόδου βρέθηκαν στις τοποθεσίες Πάμπελον, Ποτρυπητός και Αγνάδες κοντά στο Νέο Χωριό. Στην περιοχή υπάρχουν επίσης πολλές εκκλησίες και παρεκκλήσια της Βυζαντινής και της μετέπειτα περιόδου. Τα κυριότερα από αυτά είναι: ο Σταυρός στην Τοξεύτρα, ο Άγιος Γεώργιος και ο Άγιος Κώνωνας στο Τζιόνι, η Παναγία του Βλου στο ύψος της ακτής της Λάρας (16 χιλιόμετρα από την Ίνεια), ο Άγιος Νικόλαος στη

Φοντάνα Αμορόζα, ο Άγιος Γεώργιος στο Κακοσκάλι, ο Άγιος Μηνάς στο Νέο Χωρίο, ο Άγιος Ιωάννης στα ανατολικά της Ανδρολύκου, ο Άγιος Γεώργιος στα δυτικά της Ίνειας, η Αγία Αφέντρικα και Ευαγγελίστρια στην Ίνεια, η Παναγία Χρυσοσπηλιώτισσα στις Πάνω Αρόδες, η Παναγία Ευαγγελίστρια στον Κάθηκα, η εκκλησία της Παναγίας στην Ίνεια και οι εκκλησίες Παναγία των Ζαλαγών, Αγία Παρασκευή, Προφήτης Ηλίας και Παναγία Αгриδιώτισσα στα δυτικά του χωριού Πέγεια.

Αφιερώστε λίγο χρόνο να περιπλανηθείτε στα παραδοσιακά γραφικά χωριά του Ακάμα. Ψάξτε για τη γνωστή βρύση των Πεγειώτισσων στην Πέγεια (κάτω από το Δημαρχείο), πιείτε ένα ποτηράκι κρασί σε ένα από τα οινοποιεία του Κάθηκα, καθίστε για ένα καφέ στην όμορφη πλατεία των Αρόδων, κάντε μια βόλτα στα χωράφια με τις ξερολιθιές στην Ίνεια και στη Δρούσεια δοκιμάστε από το μικρό γαλακτοκομείο ωραιότατο χαλλούμι και αναρή του Ακάμα.

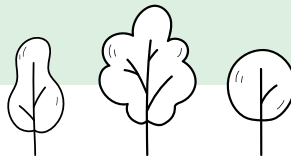
Σε αυτό το νησί, ο μύθος και η φύση είναι ένα. Πολλές τοποθεσίες του Ακάμα οφείλουν το όνομά τους σε στοιχεία της ελληνικής μυθολογίας και τοπικούς θρύλους όπως τα Λουτρά της Αφροδίτης, οι Σμιγιές, ο Πύργος της Ρήγαινας και η Φοντάνα Αμορόζα που συνδέονται με τους έρωτες της Αφροδίτης και του Άδωνη ή του Διγενή και της Ρήγαινας.

- Η Χερσόνησος του Ακάμα χαρακτηρίζεται από μοναδική και ξεχωριστή ομορφιά με εντυπωσιακή βιοποικιλότητα, ποικιλία ιζηματογενών πετρωμάτων, πανέμορφες ακρογιαλιές και πλούσια ιστορική και πολιτιστική παράδοση, καθιστώντας την μια πραγματική απόλαυση για τον περιπατητή και το φυσιοδίφη. Εκτός από την πεζοπορία η περιοχή προσφέρει επίσης μια ποικιλία άλλων ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων όπως οι καταδύσεις, το ψάρεμα, το κολύμπι, η ιππασία, η μελέτη της φύσης, η φωτογράφιση κ.ά.

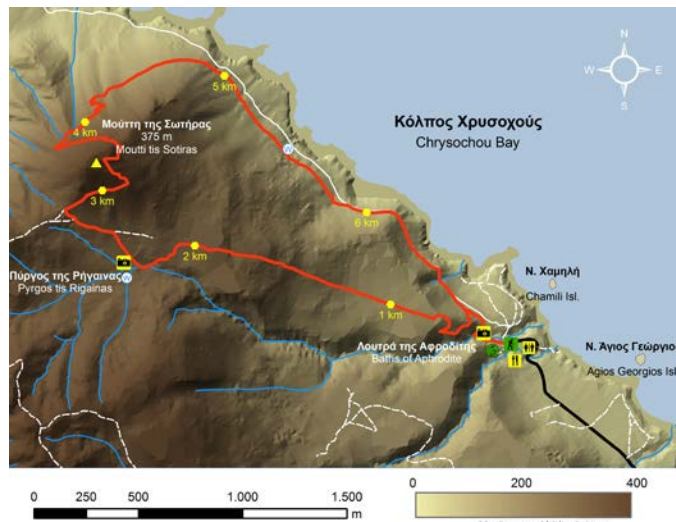
- Η παραλιακή περιοχή Λάρας - Τοξεύτρας, που βρίσκεται στη νοτιοδυτική πλευρά της χερσονήσου, έχει κηρυχτεί σε περιοχή προστασίας της θαλάσσιας ζωής. Στόχος, η προστασία των δύο ειδών της θαλάσσιας χελώνας, που γεννούν και εκκολάπτουν τα αυγά τους κυρίως στη χρυσή αμμουδιά της παραλίας της Λάρας - Τοξεύτρας: της πράσινης χελώνας (*Chelonia mydas*) και της κοινής χελώνας (*Caretta caretta*).

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Ακάμα

Διαδρομή	7,5km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	3 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	355 m - 35 m
Γενική περιγραφή	ανηφορικό και κατηφορικό, βραχώδες τοπικά
Αφετηρία	Baths of Aphrodite
Πιο κατάλληλη περίοδο	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	ναι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

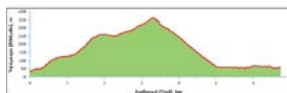
Το **Μονοπάτι Αφροδίτη** βρίσκεται μέσα στο κρατικό δάσος της **Χερσονήσου του Ακάμα** και έχει ως αφετηρία τα φημισμένα Λουτρά της Αφροδίτης. Για να φτάσετε εκεί ακολουθείστε τον παραλιακό δρόμο **Πόλης Χρυσοχούς - Νέου Χωρίου** και περίπου ένα χιλιόμετρο πριν την κοινότητα Νέου Χωρίου, στρίψτε δεξιά ακολουθώντας τις πινακίδες για τα Λουτρά της Αφροδίτης. Μπορείτε να αφήσετε το όχημά σας στο χώρο στάθμευσης των Λουτρών της Αφροδίτης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το μονοπάτι είναι κυκλικό και για περίπου 2,5km ακολουθεί κοινή πορεία με το Μονοπάτι Αδωνις, μέχρι την ιστορική τοποθεσία του **Πύργου της Ρήγαινας (Πύργος της Βασίλισσας)**. Το τμήμα αυτό του μονοπατιού είναι ανηφορικό και βραχώδες. Σύμφωνα με τον τοπικό θρύλο, την πορεία αυτή ακολουθούσε η θεά του νησιού, η Παφία Αφροδίτη, για τον πύργο της, για να ξεκουραστεί μετά το λουτρό της κάτω από την τεράστια βαλανιδιά που υπάρχει στην περιοχή μέχρι και σήμερα. Στη συνέχεια, το μονοπάτι προχωρεί βορειοδυτικά και ανηφορίζει μέχρι τη **Μούττη της Σωτήρας**, απ' όπου ξεκινά να κατηφορίζει προς τα Λουτρά της Αφροδίτης. Στο μονοπάτι θα βρείτε σημεία ενδιαφέροντος σχετικά με φυτά, θάμνους και δέντρα που απαντούν στην περιοχή (π.χ. η σχινιά, η σπατζιά, ο Ξυλόθρουμπος, η Εισταρκά, η αντρουκλιά, ο αόρατος) και σημεία γεωλογικού ενδιαφέροντος, όπως ασβεστολιθικό στρώμα (καφκάλλα), σερπεντινίτες κ.ά. Το μονοπάτι περιλαμβάνει πετρόκτιστη βρύση και πηγές με πόσιμο νερό (για κοντά στα ερείπια του Πύργου της Ρήγαινας και μια μεταξύ **Λουτρών** και **Κακοσκαλιού**). Προσφέρει πανοραμική θέα προς τον Κόλπο της Χρυσοχούς, το δάσος Πάφου και τις βραχονησίδες της **Χαμηλής** και του **Αγ. Γεωργίου** των **Λουτρών της Αφροδίτης**, ενώ η φύση συναντά το μύθο και την ιστορία στα Λουτρά της Αφροδίτης και στον Πύργο της Ρήγαινας.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στην περιοχή των Λουτρών της Αφροδίτης λειτουργεί καφεστιατόριο και περίπτερο, όπου μπορείτε να ξεκουραστείτε, να απολαύσετε την κυπριακή κουζίνα και να βρείτε πληροφορίες για τη Χερσονήσου του Ακάμα. Επίσης, θα έχετε την ευκαιρία να περπατήσετε στο μικρό βοτανικό κήπο με δείγματα από την πλούσια χλωρίδα της χερσονήσου.

Alyssum akamasicum

Η παρουσία σπάνιων ενδημικών φυτών όπως το Alyssum akamasicum, η Tulipa cypria, η μεγάλη ποικιλία ορχιδέων κ.ά. καθιστούν το δάσος του Ακάμα μοναδικό βίοτοπο με μεγάλη οικολογική και επιστημονική αξία. Γι' αυτό και η περιοχή είναι ενταγμένη στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000.

Λουτρά της Αφροδίτης:

Λίμνη με δροσερό και κρυστάλλινο νερό, όπου σύμφωνα με τον τοπικό θρύλο λουζόταν η θεά Αφροδίτη και συναντούσε τον αγαπημένο της Αδωνη. Σε μερικούς θύλους η Αφροδίτη και ο Αδωνης αντικαθίστανται από τη Ρήγαινα και το Διγενή. Σύμφωνα με την παράδοση, όποιος πλύνει το πρόσωπό του και πει νερό από την πηγή (που βρίσκεται λίγα μέτρα πριν τη λίμνη), αισθάνεται νεότερος και κατακλύζεται από τον έρωτα. Προσοχή όμως: το νερό της λίμνης δεν είναι πόσιμο.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΑΔΩΝΙΣ

Ακάμα

Διαδρομή	7.5 km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	3 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	320 m - 20 m
Γενική περιγραφή	ανηφορικό και κατηφορικό, βραχώδες
Αφετηρία	Λουτρά της Αφροδίτης
Πιο κατάλληλη περίοδο	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	ναι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

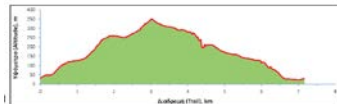
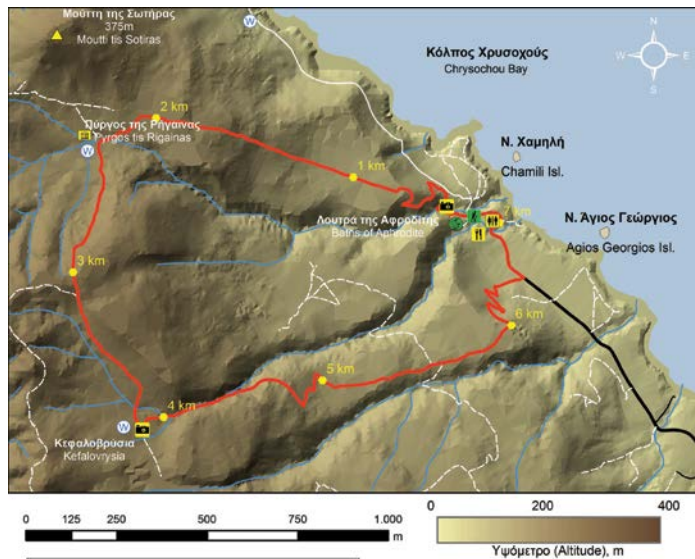
Το Μονοπάτι Άδωνις βρίσκεται στο κρατικό δάσος της **Χερσονήσου του Ακάμα** και έχει ως αφετηρία τα Λουτρά της Αφροδίτης, μια πανέμορφη λίμνη όπου σύμφωνα με τον τοπικό θρύλο λουζόταν η θεά της ομορφιάς Αφροδίτη και συναντούσε τον αγαπημένο της Άδωνη. Για να φτάσετε εκεί ακολουθείτε τον παραλιακό δρόμο **Πόλης Χρυσοχούς - Νέου Χωρίου** και περίπου 6 χιλιόμετρα πριν την Κοινότητα Νέου Χωρίου, στρίψτε δεξιά ακολουθώντας τις πινακίδες για τα **Λουτρά της Αφροδίτης**. Μπορείτε να αφήσετε το όχημά σας στο χώρο στάθμευσης των **Λουτρών της Αφροδίτης**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το μονοπάτι είναι **κυκλικό** και για περίπου 2,5km ακολουθεί κοινή πορεία με το **Μονοπάτι Αφροδίτη**, μέχρι την ιστορική τοποθεσία του **Πύργου της Ρήγαινας**. Το τμήμα αυτό του μονοπατιού είναι ανηφορικό και βραχώδες. Σύμφωνα με τον τοπικό θρύλο, την πορεία αυτή ακολουθούσε η Μεγάλη Θεά της Κύπρου, η Αφροδίτη, για τον πύργο της, για να ξεκουραστεί μετά το λουτρό της κάτω από την τεράστια βαλανιδιά που υπάρχει μέχρι και σήμερα. Στη συνέχεια το μονοπάτι προχωρεί νοτιοανατολικά, διασχίζει την όμορφη περιοχή των **Κεφαλοβρυσιών** και ολοκληρώνει την κυκλική του πορεία στα **Λουτρά της Αφροδίτης**. Στα Κεφαλοβρύσια, το **Μονοπάτι Άδωνις** συνδέεται και με το **Μονοπάτι Σμιγιές**. Στο μονοπάτι υπάρχουν σημεία ενδιαφέροντος με πληροφορίες σχετικά με ενδημικά και ιθαγενή φυτά, θάμνους και δέντρα όπως ο αόρατος, η ανδρουκλιά, η μερσινιά, η τρεμιθιά, η ζουλατζιά, η σχινιά και το κυκλάμινο, ενώ επικρατέστερο χαρακτηριστικό της περιοχής είναι η μακκία βλάστηση. Επίσης, το μονοπάτι προσφέρει εξαιρετική θέα του Κόλπου της Χρυσοχούς, του δάσους της Πάφου και των ακτών της Χερσονήσου του Ακάμα, καθώς και πηγές με πόσιμο νερό στον Πύργο της Ρήγαινας και στα Κεφαλοβρύσια.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Πολύ κοντά στα Λουτρά της **Αφροδίτης** θα βρείτε καφεσινατόριο και περίπτερο, όπου μπορείτε να ξεκουραστείτε και να πάρετε πληροφορίες για την ιστορία, τη μυθολογία, τη χλωρίδα και την πανίδα της περιοχής. Επίσης, μπορείτε να περπατήσετε στο μικρό βοτανικό κήπο και να γνωρίσετε την πλούσια χλωρίδα της χερσονήσου.

Σύμφωνα με μια εκδοχή του μύθου... ο βασιλιάς Κινύρας έφτασε με τους συντρόφους του από την Κιλικία στην Κύπρο. Έκτισε την Πάφο και παντρεύτηκε την Μεθάρμη, κόρη του Πυγμαλώνα. Απέκτησε 2 γιους: τον Άδωνη και τον Οξέπορο.

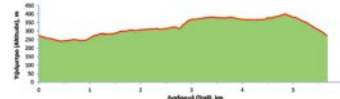

Πύργος της Ρήγαινας: πρόκειται για ερείπια πύργου, ο οποίος θεωρείται ότι ήταν μέρος μεσαιωνικού μοναστηριού. Στον ερειπωμένο ναύσικο σώζονται σπαράγματα από τοιχογραφίες που χρονολογούνται στο 12ο αιώνα. Κοντά στα ερείπια του πύργου επιβιώνει η πελώρια αιωνόβια βελανιδιά, που αξίζει να δείτε.

SMIGIES TRAIL

Διαδρομή	short: 2.5 km / long: 7.5 Km - circular Διαδρομής
Χρόνος διαδρομής	short: 1 hour / long: 3 hours
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	415 m - 240 m
Γενική περιγραφή	upward and downward gradients, rocky
Αφετηρία	Smigies picnic site
Πιο κατάλληλη περίοδο	year-round
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	yes, at the Αφετηρία

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

The Smigies Trail includes two circular Διαδρομής that begin and end at Smigies picnic site, where you can leave your vehicle. To get to the Αφετηρία you must cross the village of Neo Chorio and follow the 3 km-long agricultural road that passes by the chapel of Agios Minas and leads to Smigies.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

The first common part of the two Διαδρομής, which is about 1 km long and begins at **Smigies picnic site**, crosses the slopes of the **Peana** mountain top, where the Department of Forests has a fire look-out station, and offers an amazing view of the peninsula's west coast (**Lara Bay, Karavopetres, Geronisos**). The trail passes by the look-out station and follows the mountain-ridge road, which leads to **Cape Arnaoutis**. About 200 m after the crossing that leads to the **Peana** look-out station, the two Διαδρομής split. The **long Διαδρομή** follows a course right of the mountain-ridge road and ends up in the beautiful area of **Kefalovrysia** where it meets the **Adonis Trail**. At this point you can choose to change course and trail and end up at **Baths of Aphrodite**. Otherwise, maintain course heading east and, passing through the old **Magnesia** metal quarry, the trail will end up in the location of **Pampela** where the two **Smigies Διαδρομής** meet. The **short Διαδρομή** follows a course right of the mountain-ridge road, crosses the beautiful area of **Skoteini** and quickly ends up at the locality of **Pampela**, thus decreasing the length and Χρόνος διαδρομής of the trail to about 1/3. From **Pampela**, the two Διαδρομής follow a joint course for about 0.5 kilometres, along an old forest road with panoramic views toward the north-eastern beaches of the peninsula (**Chrysochou Bay**) and **Pa-fos forest**, and end up at **Smigies picnic site**, which is also the trail's Αφετηρία.

Along the trail you will find numbered interest points with information relating to the area's main plants, shrubs and trees, such as rockroses,

juniper, wild thyme, terebinth, prickly burnet, wild sage, carob tree, strawberry tree, lentisk, and sweet marjoram.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

There is a café-restaurant and kiosk in the Baths of Aphrodite area, where you can enjoy the Cypriot cuisine, rest and get information about the Akamas Peninsula. You also have the opportunity to walk around the small botanical garden that holds specimens of the peninsula's rich flora.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΠΙΣΣΟΥΡΟΜΟΥΤΤΗ

Ακάμα

Διαδρομή	3km- κυκλική
Χρόνος διαδρομής	2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	400 m - 280 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό ή ανηφορικό γύρω από το λόφο
Αφετηρία	εκδρομικός χώρος Σμιγιές
Πιο κατάλληλη περίοδο	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	ναι, στην αφετηρία

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το μονοπάτι βρίσκεται στη **Χερσόνησο του Ακάμα**, μέσα στο κρατικό δάσος που έχει ενταχθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών **NATURA 2000**. Είναι κυκλικό και έχει ως αφετηρία και τέρμα τον εκδρομικό χώρο Σμιγιές, όπου υπάρχει διαθέσιμος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων. Για να φτάσετε στην αφετηρία, διασχίζετε το Νέο Χωρίο και ακολουθείτε αγροτικό δρόμο μήκους 3km που περνά από το εκκλησάκι του Αγίου Μηνά και οδηγεί στις Σμιγιές.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

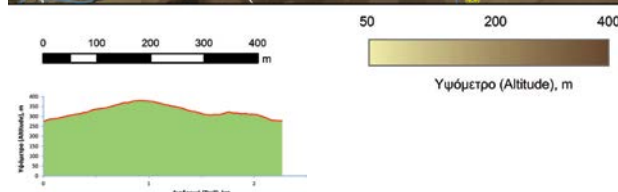
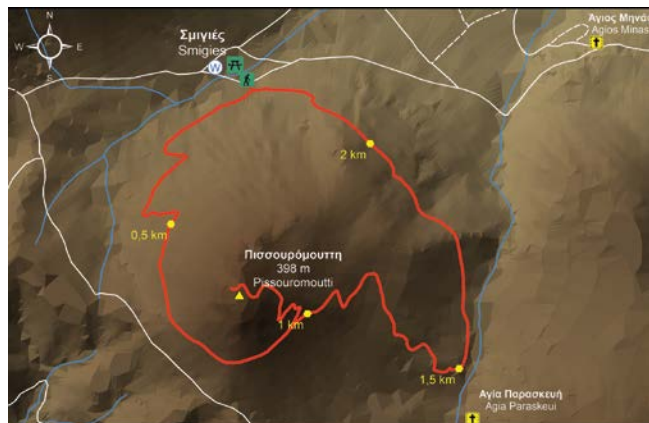
Η πορεία του μονοπατιού είναι συνεχώς ανηφορική μέχρι την κορυφή του λόφου με το τοπωνύμιο **Πισσουρόμουττη**, από όπου το μονοπάτι πήρε το όνομά του. Ακολουθεί μια κατηφορική διαδρομή που οδηγεί κυκλικά γύρω από το λόφο μέχρι το τέρμα. Σε όλη τη διαδρομή υπάρχουν πολλά σημεία εξαιρετικής θέας με πιο εντυπωσιακό την κορυφή του λόφου, όπου μπορείτε να απολαύσετε απρόσκοπτα τη φύση προς όλα τα σημεία του ορίζοντα (νότια παράλια: **Τζιόνι, Γερόνησος, Λάρα, Άγιος Γεώργιος Πέγεια** και βόρεια παράλια: κόλπος της **Πόλης Χρυσοχούς**).

Το μονοπάτι περνά μέσα από ψηλή και χαμηλή θαμνώδη βλάστηση, αποτελούμενη κυρίως από αόρατους, σχινιές, τρεμιθιές, ξισταρκές, θρουμπιά, μαζιά και ρασιά. Ένα μέρος του, περνά μέσα από πευκοδάσος, γεγονός που κάνει το περπάτημα ιδιαίτερα ξεχωριστό και απολαυστικό, αφού προσφέρει σκιά τις ζεστές μέρες του καλοκαιριού. Σε κάποια σημεία θα συναντήσετε εκτάσεις που κάηκαν σε μεγάλη πυρκαγιά, το καλοκαίρι του 2012.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ο εκδρομικός χώρος Σμιγιές, δυναμικότητας 600 ατόμων, διαθέτει πόσιμο νερό πηγής και χώρους υγιεινής, ενώ επιτρέπεται το άναμμα φωτιάς σε καθορισμένα σημεία.

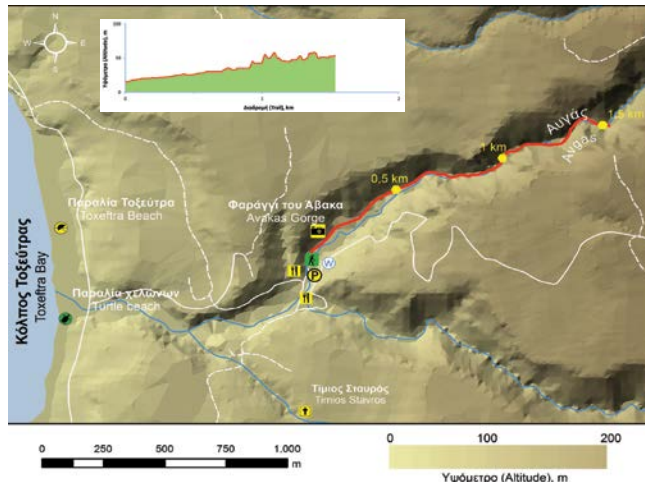

Σύμφωνα με την μυθολογία...

Η Χερσόνησος του Ακάμα χαρακτηρίζεται από πλούσια αρχαιολογία, ιστορία, αλλά και μυθολογία συναφισμένη με παραδόσεις και θρύλους που δημιούργησε η φαντασία του ανθρώπου, μέσα από τους αιώνες. Εδώ η μυθολογία θέλει τους αρχαίους θεούς Άδωνη και Αφροδίτη να ερωτοτροπούν και καθώς ο Άδωνης κυνηγά την Αφροδίτη, τους βρίσκει η νύχτα σ' αυτή την κορυφή, γι' αυτό και πήρε το όνομα Πισσουρόμουττη. Το κυνηγητό τελειώνει όταν ο Άδωνης φθάνει την Αφροδίτη λίγο πιο κάτω και 'σμίγουν' στην περιοχή που σήμερα ονομάζεται Σμιγιές.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΟΥ ΑΒΑΚΑ

Διαδρομή	1,2km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	1-2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	45 m - 25 m
Γενική περιγραφή	χωρίς ανωφέρειες ή κατωφέρειες
Αφετηρία	Avakas Gorge
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	διασταύρωση ποταμού, αύξηση της στάθμης του νερού σε περίπτωση καταιγίδας, κίνδυνος γλιστρήματος/ κατολισθήσεων βράχων - ακολουθείτε οδηγίες στις πινακίδες
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	ναι, στην αφετηρία

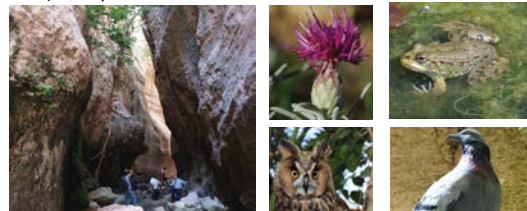
Ακαμαντίς και η στερατζιά. Το φαράγγι φιλοξενεί επίσης εντυπωσιακή ποικιλία ειδών του ζωικού βασιλείου, όπως η αλεπού, ο λαγός, ο σκαντζόχοιρος, το χέλι, ο κourkeυτάς, τα τρία είδη βατράχων που έχουμε στο νησί, δηλ. τον δενδρόβιο, τον βαλτόβιο και τον ιριδίζοντα, καθώς και μεγάλη ποικιλία μεταναστευτικών και τοπικών ειδών πουλιών. Ανάμεσα στους σημαντικότερους μόνιμους κατοίκους της περιοχής περιλαμβάνονται τρία ενδημικά είδη πουλιών, η σκαλιφούρτα, ο τρυπομάζης και το θουπί, καθώς επίσης η πέρδικα, η κουκουβάγια, ο κίτσης και το αγριοπερίστερο που είναι πολύ κοινό.

Γεωλογία

Η δημιουργία του φαραγγιού πιστεύεται ότι άρχισε μετά την ανάδυση της περιοχής από τη θάλασσα, πριν από εκατομμύρια έτη. Είναι αποτέλεσμα της μακρόχρονης δράσης του ποταμού Αυγά στο επικλινές και ευδιάβρωτο ασβεστολιθικό γεωλογικό υπόβαθρο της περιοχής, που συντίθεται από κιμωλίες, μάργες, υφαλογενείς και κοκκώδεις ασβεστόλιθους και μπεντονιτικούς αργίλους.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στο χώρο στάθμευσης στην αφετηρία, υπάρχει κιόσκι, χώροι υγιεινής και βρύση με πόσιμο νερό. Στην περιοχή λειτουργεί καφεστιατόριο όπου μπορείτε να φάτε και να ξεκουραστείτε.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το μονοπάτι **Φαράγγι του Άβακα** βρίσκεται στο ομώνυμο φαράγγι, εντός του κρατικού δάσους Πέγεια. Μπορείτε να αφήσετε το όχημά σας στο διαμορφωμένο χώρο στάθμευσης. Για να φτάσετε ως εκεί ακολουθείτε το δρόμο **Αγίου Γεωργίου Πέγεια -Τοξεύτρας** για 2,5km και στη συνέχεια, εκεί που αρχίζει ο Κόλπος της Τοξεύτρας (υπάρχει πινακίδα) κατευθυνθείτε ανατολικά και ακολουθήστε ένα στενό χωματόδρομο για περίπου 900 μέτρα.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

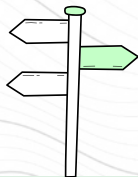
Το μονοπάτι ακολουθεί γραμμική διαδρομή μήκους 1200m (2400m με επιστροφή). Το τέλος του βρίσκεται μέσα στο φαράγγι ακολουθώντας την πορεία του **ποταμού Αυγά**, από όπου και το όνομα. Τα πρώτα 700m έχουν βαθμό δυσκολίας 1 και το υπόλοιπο τμήμα βαθμό δυσκολίας 2. Ο μικρός βαθμός δυσκολίας οφείλεται κυρίως στις διασταυρώσεις του μονοπατιού με το ρυάκι και στις γλιστερές πέτρες. Είναι προτιμότερο να φοράτε κράνος όταν εισέρχεστε στο φαράγγι, καθώς υπάρχει κίνδυνος από πτώση βράχων. Ο κίνδυνος είναι μεγαλύτερος κατά και μετά από βροχερές μέρες.

Η πορεία στην αρχή ακολουθεί ένα χωματόδρομο (κλειστό για ιδιωτικά οχήματα) σε μια ανοικτή κοιλάδα, με μεγάλα ανοίγματα και φυσική βλάστηση. Στη συνέχεια, μπαίνει μέσα στο φαράγγι. Στο τελευταίο τμήμα, το μονοπάτι βρίσκεται μέσα στο ρυάκι, το οποίο συνήθως έχει ροή νερού όλο το χρόνο. Η διαδρομή μέσα στο φαράγγι χαρακτηρίζεται από πυκνή βλάστηση και ένα ιδιαίτερα ελκυστικό, σκierό και υγρό περιβάλλον.

Χλωρίδα - Πανίδα

Κατά μήκος του μονοπατιού θα βρείτε πινακίδες με ονόματα από τη μεγάλη ποικιλία ειδών χλωρίδας, όπως η σχινιά, ο αόρατος, ο κουτσουλόραχος, το καλάμι, ο αντζουλόβατος, η κενταύρεια η

ΤΡΟΟΔΟΣ

Η οροσειρά του Τροόδους εκτείνεται σχεδόν σε ολόκληρη την κεντρική και δυτική Κύπρο. Η δημιουργία της υπήρξε και ο πυρήνας γύρω από τον οποίο σχηματίστηκε αργότερα το νησί, γι' αυτό και χαρακτηρίζεται ως η καρδιά της Κύπρου. Στα δυτικά αρχίζει από την επαρχία Πάφου και στα ανατολικά εκτείνεται στις επαρχίες Λεμεσού, Λευκωσίας, και Λάρνακας. Η ψηλότερη κορυφή της οροσειράς είναι η Χιονίστρα (ή Όλυμπος) με υψόμετρο που φτάνει τα 1951m, όπου το χειμώνα το χιόνι κάποτε ξεπερνά τα 2 μέτρα και προσφέρεται για χιονοδρομίες. Από το **Τρόδος** πηγάζουν τα πιο πολλά από τα ποτάμια της Κύπρου: ο Κούρρης, ο Κρούς, το Χάποταμι, ο Διαρίζος, ο Καρκώτης και ο ποταμός της Μαραθάσας.

Την οροσειρά ντύνουν τα γραφικά χωριά του **Τρόδους**, όπου κάποιος μπορεί να βιώσει την κυπριακή παράδοση και να γνωρίσει τα τοπικά προϊόντα. Ενδεικτικά αναφέρουμε τον **Αγρό**, την **Κυπερούντα** και το **Πελένδρι**, την **Κακοπετριά** με την παραδοσιακή συνοικία και τα στενά δρομάκια, τον Καλοπαναγιώτη, Μουτουλά, Πεδουλά και Πρόδρομο φημισμένα για το δροσερό κλίμα και τα πολλά φρούτα, από τα κρασοχώρια το Όμοδος, τη Βάσα και το Κοιλάνι, τις Πλάτρες, ονομαστό θέρετρο με κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα και στη δυτική πλευρά του Τροόδους τη Λυσό και τη Φοίτη, που έδωσε το όνομά της στα φοιδικίτικα υφαντά.

Μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα παλιά μοναστήρια και εκκλησίες. Αξίζει να αναφέρουμε την εκκλησία και μοναστήρι της **Παναγίας του Άρακα** στα **Λαγουδερά**, τον **Άγιο Νικόλαο της Στέγης** κοντά στην **Κακοπετριά**, τη **μονή του Αη Γιάννη του Λαμπαδιστή στον Καλοπαναγιώτη** και του Τιμίου Σταυρού στο Πελένδρι, που αποτελούν μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Γεωλογία

Τα πετρώματα του Τροόδους ανήκουν στο γνωστό οφιολιθικό σύμπλεγμα του Τροόδους. Σχηματίστηκαν πριν από 90 εκατομμύρια χρόνια στο βυθό της αρχαίας θάλασσας Τηθύος. Η ανύψωση τους στην επιφάνεια, που σηματοδότησε και την αρχή του σχηματισμού της Κύπρου, έγινε πριν από 15 εκατομμύρια χρόνια περίπου ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης της Αφρικανικής λιθοσφαιρικής πλάκας με την Ευρασιατική. Η στρωματογραφία του, η οποία είναι παρόμοια με αυτή του ωκεάνιου φλοιού, έχει διατηρηθεί ολόκληρη και σχεδόν ανέπαφη.

Χλωρίδα

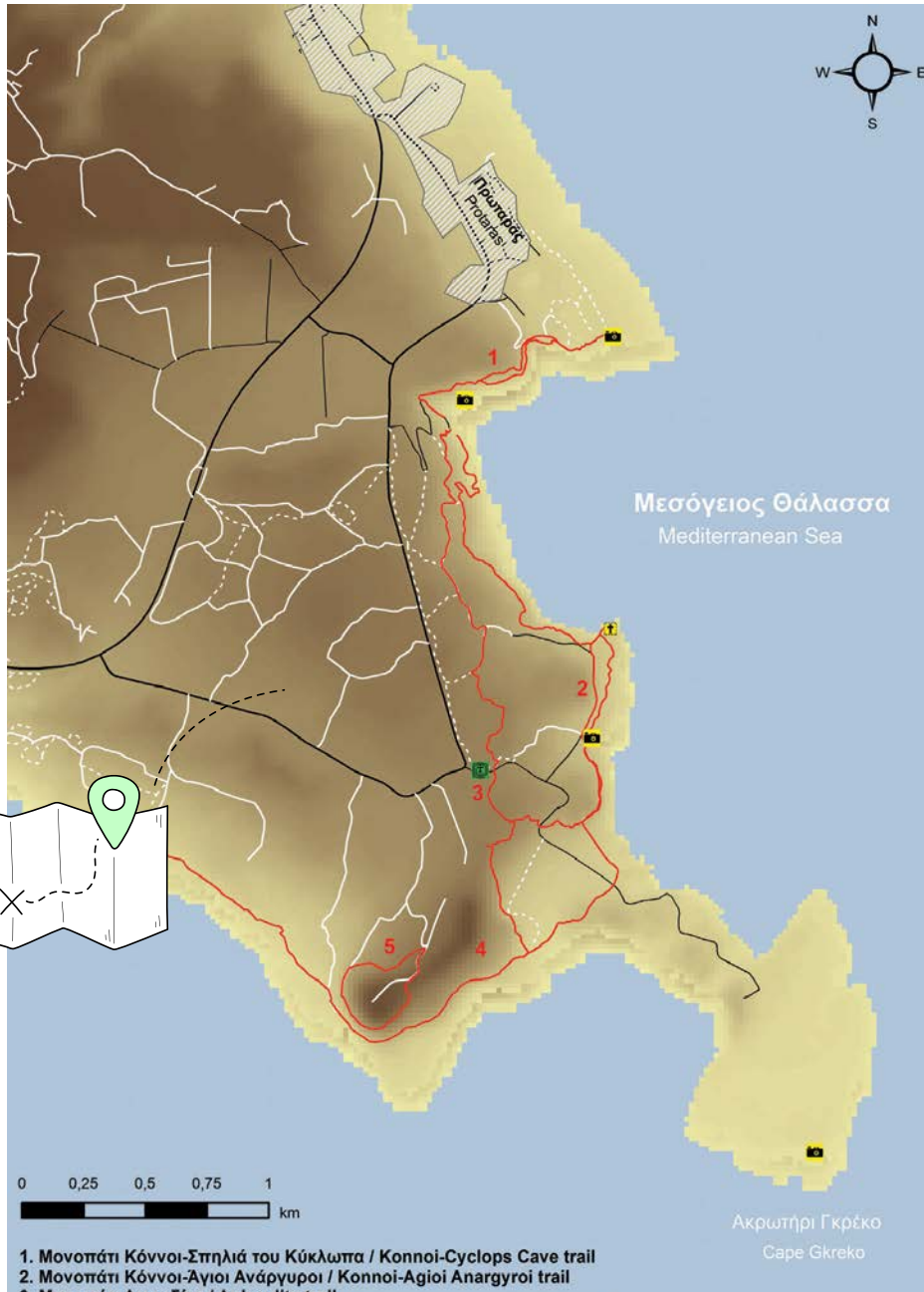
Το μεγαλύτερο μέρος του Τροόδους καλύπτεται με πυκνά δάση, τα οποία κατά το μεγαλύτερο μέρος τους είναι φυσικά και ανανεώνονται από μόνα τους. Ως τα 1500m κυριαρχεί η τραχεία πεύκη και πιο ψηλά η μαύρη πεύκη. Μαζί τους συμβιώνουν θάμνοι όπως ο αόρατος του Τροόδους, η αγριομηλιά, η αγριοκυδωνιά, η βερβεριτζιά, το ενδημικό ρασιήν και άλλα. Ακόμα σε ορισμένες περιοχές φυτρώνει το κέδρο, το πλατάνι, η λατζιά (είδος βελανιδιάς), η κουμαριά (ανδρουκλιά) και η δρυς. Επίσης, περισσότερα από 750 είδη φυτών ζουν στο δάσος του Τροόδους εκ των οποίων τα 72 είναι ενδημικά της Κύπρου. Από

αυτά, 12 ζουν αποκλειστικά στην περιοχή και πουθενά αλλού στον πλανήτη. Κάποια είδη φυτών πήραν το όνομά τους από το Τρόοδος, όπως το *Alyssum troodi*, *Nepeta troodi* και *Acinos troodi*. Δίκαια λοιπόν το Τρόοδος χαρακτηρίζεται ως ένας από τους πιο σημαντικούς, ορεινούς βιότοπους χλωρίδας, στην Ευρώπη.

Πανίδα

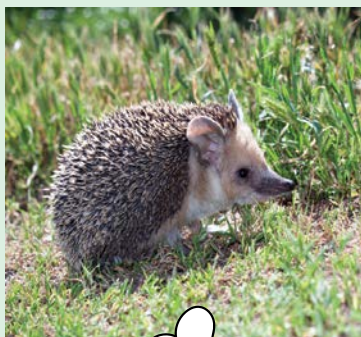
Από την πανίδα ξεχωρίζουν το κυπριακό αγρινό που έχει ως κύριο βιότοπό του το Δάσος Πάφου και που συχνά επισκέπτεται το Δάσος Τρόοδους. Στην οροσειρά του Τρόοδους ζουν επίσης η αλεπού (*Vulpes vulpes*), ο λαγός (*Lepus europaeus*), ο σκαντζόχοιρος (*Erinaceus europaeus*), νυχτερίδες, σπάνια και προστατευόμενα πουλιά όπως ο γύπας ο πυρόχρους, ο κλόκκαρος και το περδικοσιάχινο, διάφορα είδη ερπετών όπως η οχιά, ο κουρκουτάς και ο χαμελαίω, σαύρες όπως η *Lacerta laevis troodica*, ο ενδημικός κάβουρας του γλυκού νερού και πάνω από 30 είδη πεταλούδων, εκ των οποίων κάποια πολύ σπάνια και ενδημικά.

Με στόχο την προστασία της βιοποικιλότητας, τα μεγαλύτερα τμήματα των δασικών περιοχών έχουν ενταχθεί στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000, με συνολική έκταση περίπου 80.000 εκτάρια.

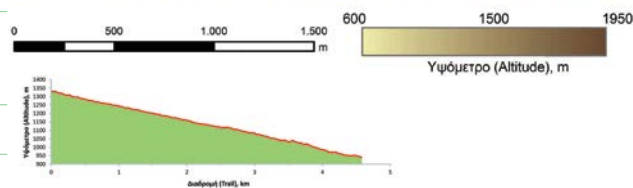
Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους

Τα βουνά του Τροόδους καλύπτονται από δάση με μοναδικές φυσικές ομορφιές και φιλοξενούν πολύτιμους βιότοπους φυτών και ζώων. Το μεγαλύτερο μέρος του Δάσους Τροόδους (γύρω στα 9.300 εκτάρια) έχει κηρυχθεί από το 1992 σε Εθνικό Δασικό Πάρκο. Ολόκληρο το πάρκο είναι κρατικό δάσος, είναι δηλαδή ιδιοκτησία του κράτους και έτσι προστατεύεται από την εθνική δασική νομοθεσία. Για την ενημέρωση και εξυπηρέτηση του κοινού στο Πάρκο λειτουργεί καθημερινά Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης το οποίο βρίσκεται κοντά στην πλατεία Τροόδους, ενώ παρά τον κύριο δρόμο Καρβουνά - Τροόδους μέσα στα όρια του κλειστού πλέον μεταλλείου του Αμιάντου, βρίσκεται ο Βοτανικός Κήπος Τροόδους Α.Γ. Λεβέντης και το Κέντρο Επισκεπτών του Γεωπάρκου Τροόδους. Το Πάρκο διαθέτει επίσης 10 εκδρομικούς χώρους, 4 περιοχές όπου επιτρέπεται η κατασκήνωση και 15 μονοπάτια μελέτης της φύσης.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΡΟΟΔΙΤΙΣΣΑ - ΦΟΙΝΙ

Διαδρομή	4,5km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1330 m - 930 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό, ακολουθεί δασικό δρόμο
Αφετηρία	δρόμος Πλατρών - Προδρόμου
Πιο κατάλληλη περίοδο	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	η διαδρομή ακολουθεί δασικό δρόμο όπου επιτρέπεται η κίνηση οχημάτων
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	no

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αρχή του μονοπατιού βρίσκεται στον κύριο δρόμο Πλατρών - Προδρόμου. Ερχόμενοι από Πλάτρες προς Πρόδρομο, σε απόσταση 400 μέτρων από την Ιερά Μονή Τροοδίτισσας, στην αριστερή πλευρά του δρόμου υπάρχει κιόσκι με πληροφορίες για το μονοπάτι. Στην αρχή του μονοπατιού, πάνω στο δασικό δρόμο, υπάρχει χώρος για να αφήσετε το όχημά σας. Το μονοπάτι τερματίζει έξω από την κοινότητα Φοινοῦ.

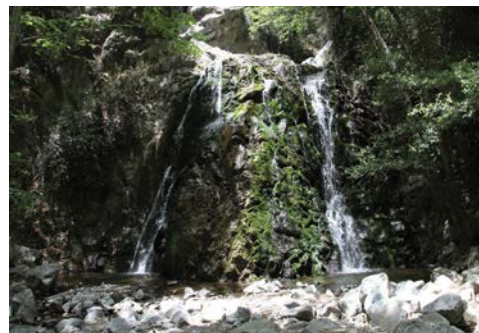
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Ξεκινώντας από τον κύριο δρόμο Πλατρών - Προδρόμου η διαδρομή ακολουθεί δασικό δρόμο που συνδέει την Ιερά Μονή Τροοδίτισσας με την κοινότητα Φοινοῦ. Η πορεία περνά μέσα από συστάδες τραχείας πεύκης που κυριαρχούν στο χώρο σε συνδυασμό με την ενδημική λατζιά και την αντρουκλιά. Στα πρώτα 3,5km της διαδρομής, κάνετε μια στάση για να ρεμβάσετε την εξαιρετική θέα προς την όμορφη κοινότητα του Φοινοῦ. Στο σημείο αυτό, το μονοπάτι διασταυρώνει τον ποταμό της Τροοδίτισσας και περνά μπροστά από το κυριότερο αξιοθέατο της διαδρομής, τον καταρράκτη της Χαντάρας (ύψους 8 μέτρων). Ακολουθώντας, περνά δίπλα από κάθετα βράχια και το ταξίδι τελειώνει στο δρόμο Φοινοῦ - Αγίου Δημητρίου, έξω ακριβώς από την κοινότητα Φοινοῦ.

Ο δασικός δρόμος Τροοδίτισσα - Φοινί αποτελεί επίσης, μέρος της ποδηλατικής διαδρομής Πρόδρομος - Ψηλό Δέντρο (Πλάτρες) του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού. Ολόκληρο το μονοπάτι βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή ΝΑΤURA 2000.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

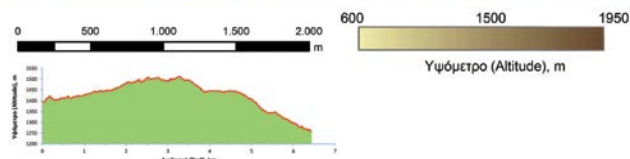
Μετά το τέλος της διαδρομής, μπορείτε να κατευθυνθείτε προς την πλατεία της κοινότητας Φοινοῦ, να ξεναγηθείτε στο Πηλαβάκιο Μουσείο αγγειοπλαστικής, να ξεκουραστείτε σε ένα από τα καφενεία ή εστιατόρια και να δοκιμάσετε το ξακουστό λουκούμι του Φοινοῦ. Επίσης, σε απόσταση 5,5km από την αφετηρία, στο ορεινό καταπράσινο θέρετρο των Πάνω Πλατρών, παρέχονται πολλές υπηρεσίες όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, τράπεζες, καταστήματα και άλλα.

Σύμφωνα με την παράδοση, ο καταρράκτης της Χαντάρας πήρε το όνομά του από την λέξη αντάρα, η οποία στα χωριά της περιοχής φέρει την έννοια θόρυβος από νερό.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ - ΖΟΥΜΙ

Διαδρομή	δύο διαδρομές των 6 km και των 6,2km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	2.5 hours
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1500 m - 1300 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό, ακολουθεί δασικό δρόμο
Αφετηρία	παιδική χαρά Τμήματος Δασών στον Πρόδρομο
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αρχή του Μονοπατιού Πρόδρομος - Ζουμί βρίσκεται δίπλα από την παιδική χαρά του Τμήματος Δασών στον Πρόδρομο, 100m βορειοανατολικά από την κεντρική πλατεία του χωριού. Το μονοπάτι βρίσκεται μέσα στο δάσος του Δασικού Κολεγίου Κύπρου, στον Πρόδρομο. Αποτελεί τμήμα του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους και περιοχή NATURA 2000.

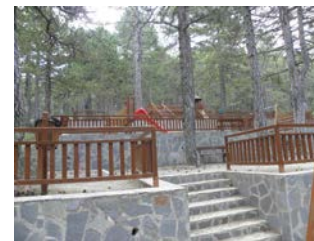
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Γραμμικό, ανηφορικό μονοπάτι μέχρι το 3ο χιλιόμετρο και κατηφορικό στη συνέχεια. Η αρχή του μονοπατιού βρίσκεται σε υψόμετρο 1400m, το ψηλότερο σημείο στα 1500m και το τέρμα του σε υψόμετρο 1300m.

Στην τοποθεσία Ζουμί, έχετε τη δυνατότητα να επιλέξετε μεταξύ δύο διαδρομών που καταλήγουν σε δύο διαφορετικά σημεία του δρόμου Πεδουλά - Κακοπετριάς (Άγιος Νικόλαος της Στέγης). Το μονοπάτι προσφέρει πανοραμική θέα προς την κοιλάδα Μαραθάσας, τον Κόλπο της Μόρφου, το Μοναστήρι του Κύκκου, τον Τρίφυλο και το Βουνί Παναγιάς. Στη διαδρομή θα απολαύσετε μοναδικούς γεωλογικούς σχηματισμούς, πυκνές συστάδες μαύρης πεύκης και μια ποικιλία από φυτά της περιοχής Τροόδους όπως τον πτεροκέφαλο, τη χαχομηλιά, την πτέριδα, το τεύκριο το Κύπριον, την κοκκινόμοσφιλιά και το αγιόκλημα. Λεπτομερείς περιγραφές για το κάθε είδος δίνονται στις πινακίδες πληροφόρησης που θα συναντήσετε. Στη τοποθεσία Ζουμί, το μονοπάτι ενώνεται με το Μονοπάτι Φράγμα Προδρόμου - Σταυρούλια.

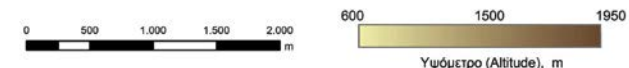
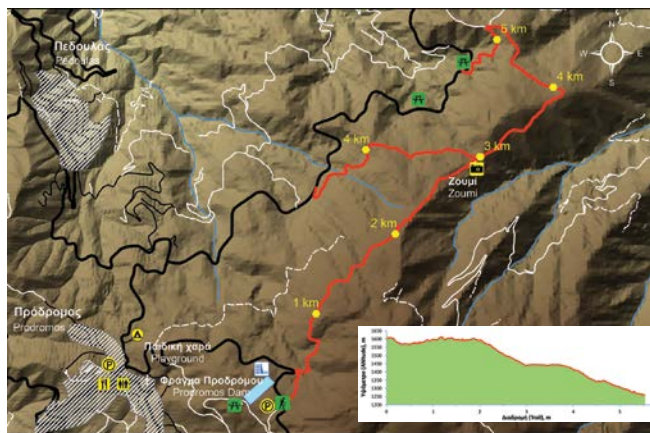
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στο καταπράσινο χωριό Πρόδρομος θα βρείτε πολλές ταβερνούλες για να ξεκουραστείτε και να δοκιμάσετε την παραδοσιακή κουζίνα της Κύπρου. Αν αποφασίσετε να μείνετε περισσότερο και να χαρείτε το δροσερό κλίμα που προσφέρει το ψηλότερο χωριό της Κύπρου (με υψόμετρο 1380m), απευθυνθείτε σε ένα από τα ξενοδοχεία ή ενοικιαζόμενα δωμάτια.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΦΡΑΓΜΑ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ-ΣΤΑΥΡΟΥΛΙΑ

Διαδρομή	δύο διαδρομές των 5,2km και των 5,5km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	3
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1600 m - 1300 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό, ακολουθεί δασικό δρόμο
Αφετηρία	200 m after Prodromos Dam (reservoir)
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	rsteep downhill Διαδρομή, κίνδυνος γλιστρήματος

και δυνατότητα για άναμμα φωτιάς σε καθορισμένους χώρους. Επίσης, στα γύρω χωριά της οροσειράς του Τροόδους θα βρείτε πολλές ταβερνούλες για να ξεκουραστείτε και να δοκιμάσετε την παραδοσιακή κουζίνα της Κύπρου, όπως και παραδοσιακά τοπικά προϊόντα για να πάρετε μαζί σας.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το **Μονοπάτι Φράγμα Προδρόμου - Σταυρούλια** βρίσκεται στον κύριο δρόμο Προδρόμου - Πλατείας Τροόδους. Ερχόμενοι από τον Πρόδρομο, η αρχή του μονοπατιού βρίσκεται 200m πιο πάνω από το φράγμα Προδρόμου στα αριστερά του δρόμου. Απέναντι από την αφετηρία υπάρχει χώρος στάθμευσης. Το μονοπάτι αποτελεί μέρος του δάσους του Δασικού Κολεγίου Κύπρου που βρίσκεται στον Πρόδρομο στην επαρχία Λεμεσού. Είναι επίσης τμήμα του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους και περιοχή NATURA 2000.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η αρχή του μονοπατιού βρίσκεται σε υψόμετρο 1600m και το τέλος του σε υψόμετρο 1300m. Στην τοποθεσία Ζουμί έχετε τη δυνατότητα να επιλέξετε μεταξύ δύο διαδρομών που καταλήγουν σε διαφορετικά σημεία πάνω στο δρόμο Πεδουλά - Κακοπετριάς (Αγίου Νικολάου της Στέγης). Ένα μεγάλο μέρος του μονοπατιού συμπίπτει με το **Μονοπάτι Πρόδρομος - Ζουμί**.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πλούσια χλωρίδα της περιοχής και ιδιαίτερα τα αιωνόβια δέντρα μαύρης πεύκης που η ηλικία τους πολλές φορές ξεπερνά τα 500 χρόνια! Στη διαδρομή θα συναντήσετε πινακίδες με πληροφορίες για τα διάφορα είδη χλωρίδας που απαντούν στην περιοχή (π.χ. το κέδρο, η νεπέτα του Τροόδους, το τεύκριο το Κύπριον, το άλυσο του Τροόδους, ο αάρατος του Τροόδους, η στερατζιά) όπως και για τα πλουτωνικά πετρώματα (πυροξενίτες, δουνίτες κ.ά.). Εξαιρετική θέα μπορείτε να απολαύσετε σε διάφορα σημεία. Απ' εκεί ψηλά μπορείτε να αγναντέψετε το Μοναστήρι της Παναγίας του Κύκκου, το Ξενοδοχείο Βερεγγάρια στον Πρόδρομο, τα γραφικά χωριά των κοιλάδων Μαραθάσας και Σολιάς, τον κόλπο της Μόρφου και την οροσειρά του Πενταδακτύλου. Πανοραμική θέα υπάρχει στα ανατολικά, προς τις εγκαταλειμμένες γαλαρίες του ορυχείου του χρωμίου.

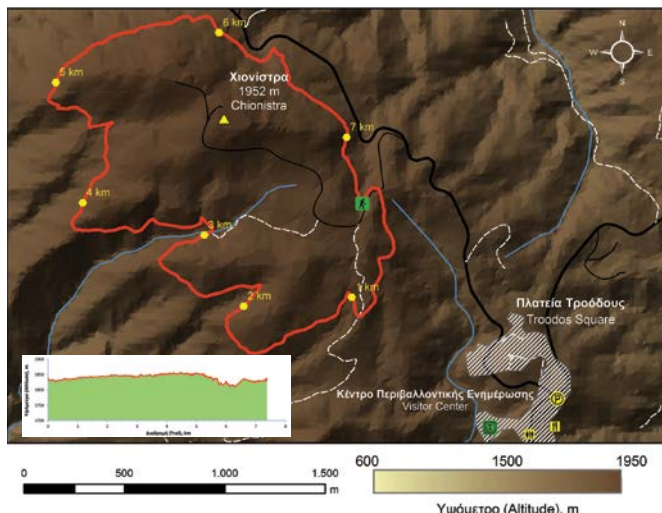

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται κοντά στον εκδρομικό χώρο Φράκτης Προδρόμου που διαθέτει πόσιμο νερό, χώρους υγιεινής

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΑΡΤΕΜΙΣ

Διαδρομή	7km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	3 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1860 m - 1820 m
Γενική περιγραφή	ομαλή διαδρομή
Αφετηρία	300m από το σημείο σύνδεσης του δρόμου που οδηγεί προς τη Χιονίστρα με το δρόμο Τροόδους - Προδρόμου
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Στο δρόμο **Τροόδους - Προδρόμου** στρίψετε αριστερά ακολουθώντας τις πινακίδες για το Μονοπάτι Αρτεμης. Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται 300m από το σημείο σύνδεσης του δρόμου που οδηγεί προς τη Χιονίστρα. Στην αφετηρία υπάρχει χώρος για να αφήσετε το όχημά σας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

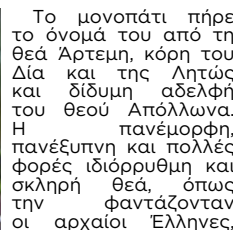
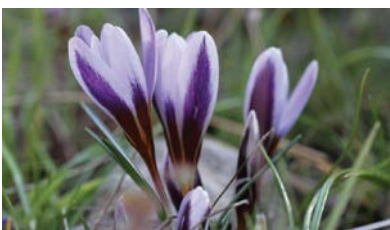
Η διαδρομή ακολουθεί κυκλική πορεία γύρω από τη Χιονίστρα σε μέσο υψόμετρο τα 1850m. Με τη βοήθεια των πινακίδων πληροφόρησης του μονοπατιού, θα έχετε την ευκαιρία να εξερευνήσετε το δάσος: τα δύο αιωνόβια δέντρα μαύρης πεύκης ηλικίας πέραν των 500 χρόνων, την πλούσια και σπάνια χλωρίδα (με είδη όπως νεπέτα, τεύκριον, άλυσον, χαχομηλιά και αόρατο) και τα πετρώματα της περιοχής (όπως δουνίτη, χαρτζβουργίτη, πυροξενίτη). Επίσης, θα απολαύσετε πολύ όμορφη θέα προς περιοχές και χωριά των επαρχιών Λεμεσού, Πάφου και Λευκωσίας. Ολόκληρη η διαδρομή βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή **NATURA 2000**.

Ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν Τα Τεισιά της Παλιάς Χώρας τα οποία είναι ερείπια πρόχειρων οχυρωματικών έργων που κτίστηκαν κατά τον τελευταίο χρόνο της Ενετικής περιόδου της Κύπρου (1571μ.Χ.) από ομάδα Ενετών στρατηγών με στόχο να αμυνθούν κατά των Οθωμανών. Αφού παρακολούθησαν απ' εδώ την κατάληψη της Χώρας (Λευκωσίας), φοβούμενοι τη δύναμη των Οθωμανών αποφάσισαν να παραδοθούν.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στα γύρω χωριά της οροσειράς του Τροόδους θα βρείτε πολλές ταβερνούλες για να ξεκουραστείτε και να δοκιμάσετε την παραδοσιακή κουζίνα της Κύπρου, όπως και παραδοσιακά τοπικά προϊόντα για να πάρετε μαζί σας. Στην Πλατεία Τροόδους υπάρχουν καταστήματα, εστιατόρια, δημόσιες τουαλέτες και ξενοδοχεία. Κοντά στην πλατεία, βρίσκεται το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης και το χιονοδρομικό κέντρο της Ομοσπονδίας Χιονοδρόμων Κύπρου που προσελκύει πολλούς επισκέπτες κατά τους μήνες Ιανουάριο και Φεβρουάριο.

Το μονοπάτι πήρε το όνομά του από τη θεά Αρτεμη, κόρη του Δία και της Λητώς και δίδυμη αδελφή του θεού Απόλλωνα. Η πανέμορφη, πανέξυπνη και πολλές φορές ιδιόρρυθμη και σκληρή θεά, όπως την φαντάζονταν οι αρχαίοι Έλληνες, ήταν η προστάτιδα των άγριων ζώων, των βουνών και των δασών.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΑΤΑΛΑΝΤΗ

Τρόδος

Διαδρομή	14km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	5 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1820 m - 1720 m
Γενική περιγραφή	ανηφορικό - κατηφορικό
Αφετηρία	πλατεία Τροόδους
Πιο κατάλληλη περίοδο	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	ναι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Αφετηρία και τέρμα του **Μονοπατιού Αταλάντη** είναι η **Πλατεία Τροόδους**. Μπορείτε να αφήσετε το όχημά σας στο χώρο στάθμευσης της πλατείας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

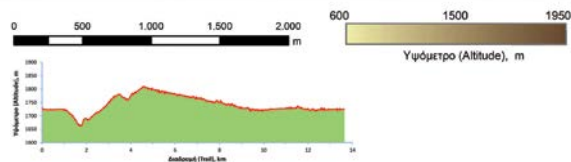
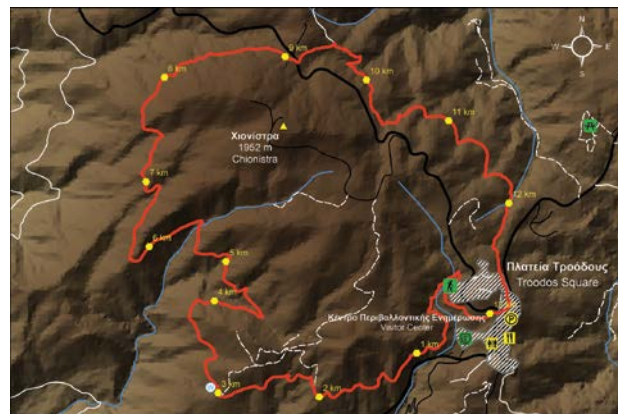
Η διαδρομή ακολουθεί πορεία γύρω από τη **Χιονίστρα**, χαμηλότερα από το **Μονοπάτι Άρτεμις** και διέρχεται μέσα από πυκνές συστάδες μύρης πεύκης και αόρατου του Τροόδους. Εκεί βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα δέντρα αόρατου ηλικίας 800 χρόνων! Στη διαδρομή θα συναντήσετε πινακίδες πληροφόρησης για φυτά, θάμνους και δέντρα της οροσειράς, όπως τα ενδημικά λατζιά, τεύκρια, ρασιή, χαχομηλιά και άλυσο και για πλουτώνια πετρώματα όπως πυροξενίτης, δουνίτης και χαρτζβουργίτης. Η διαδρομή προσφέρει εξαιρετική θέα προς περιοχές και χωριά των επαρχιών Λεμεσού, Πάφου και Λευκωσίας.

Σε απόσταση 3km από την αφετηρία υπάρχει βρύση με πόσιμο νερό και ξύλινα παγκάκια για ξεκούραση. Γύρω στα 5km από την αφετηρία, θα συναντήσετε την είσοδο γαλαρίας για εξόρυξη χρωμίου η οποία παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και βρίσκεται εκτός λειτουργίας από το 1982. Η πορεία μετά από 9km φτάνει στο δρόμο **Τροόδους - Προδρόμου**. Για να συνεχίσετε, μπορείτε να διασταυρώσετε τον κύριο δρόμο και να περπατήσετε περίπου 200m στο δασικό δρόμο Κατοικιών Χρωμίου προς Άγιο Νικόλαο της Στέγης. Εκεί θα βρείτε ξύλινη πινακίδα με την κατεύθυνση του μονοπατιού. Το μονοπάτι συνεχίζει πορεία σχεδόν παράλληλη με τον κύριο δρόμο και τελειώνει στην πλατεία Τροόδους. Εναλλακτικά, μπορείτε να ακολουθήσετε τον κύριο δρόμο για να επιστρέψετε στην πλατεία. Η διαδρομή βρίσκεται στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή **NATURA 2000**.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στην Πλατεία Τροόδους υπάρχουν καταστήματα, εστιατόρια, δημόσιες τουαλέτες και ξενοδοχεία. Κοντά στην πλατεία, βρίσκεται και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης, ανοικτό καθημερινά για την πληροφόρηση του κοινού.

Το μονοπάτι πήρε το όνομά του από την ηρωίδα της μυθολογίας Αταλάντη, περίφημη κυνηγός και δρομέας, προστατευόμενη της θεάς Άρτεμις.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

Τροόδους

Διαδρομή	3km - γραμμική και κυκλική
Χρόνος διαδρομής	2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1720 m - 1660 m
Γενική περιγραφή	σχεδόν ομαλό, μικρές κλίσεις
Αφετηρία	σημείο κοντά στην Πλατεία Τροόδους
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το μονοπάτι Περσεφόνη αρχίζει σε απόσταση 150m νότια της Πλατείας Τροόδους (προς τον αστυνομικό σταθμό) με υψόμετρο 1720m και καταλήγει σε ένα εντυπωσιακό σημείο εξαιρετικής θέας με υψόμετρο 1660m. Μπορείτε να αφήσετε το όχημά σας στο χώρο στάθμευσης της πλατείας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διαδρομή είναι γραμμική οπότε ή θα πρέπει να διευθετήσετε να σας παραλάβουν από το τέρμα, στο σημείο που το μονοπάτι διασταυρώνεται με υφιστάμενο δασικό δρόμο, ή να επιστρέψετε από την ίδια πορεία, ή ακολουθώντας τη σήμανση να επιλέξετε το δασικό δρόμο που οδηγεί στην αφετηρία και παρέχει ανεμπόδιστη θέα προς το Μεταλλείο Αμιάντου.

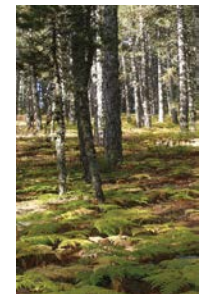
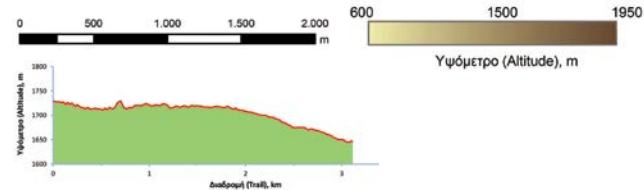
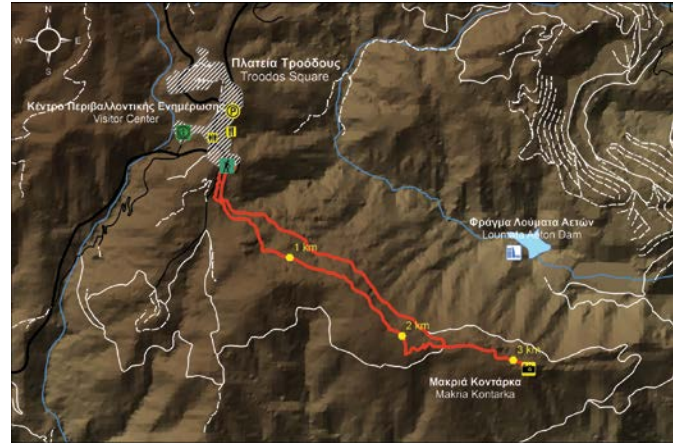
Η διαδρομή περνά μέσα από πλούσια βλάστηση και πυκνό δάσος μαύρης πεύκης. Στο μονοπάτι θα βρείτε πινακίδες πληροφόρησης σχετικά με φυτά, θάμνους και δέντρα, πολλά από τα οποία ενδημικά, που απαντούν στο Δάσος Τροόδους (π.χ. τεύκρινον, σκουτελάρια, περοκέφαλος, αντρουκλιά, χαχομηλιά, λατζιά, αόρατος) και σημεία γεωλογικού ενδιαφέροντος (δουνίτης, χατζβουργίτης). Το μονοπάτι διασχίζει φυσικά δάση μαύρης πεύκης, που σε ορισμένα σημεία είναι πολύ πυκνά. Κοντά στο σημείο θέας θα δείτε αναδασώσεις κέδρου και αοράτου. Εξαιρετική θέα μπορείτε να απολαύσετε από το τέρμα του μονοπατιού στην τοποθεσία Μακριά Κοντάρκα, προς τα χωριά και τους αμπελώνες της επαρχίας Λεμεσού, μέχρι το Ακρωτήρι Γάτα και την Αλυκή Λεμεσού.

Το μονοπάτι βρίσκεται στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή NATURA 2000.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στην Πλατεία Τροόδους υπάρχουν καταστήματα, εστιατόρια, δημόσιες τουαλέτες και ξενοδοχεία. Εκεί κοντά βρίσκεται και το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης ανοικτό καθημερινά για την πληροφόρηση του κοινού.

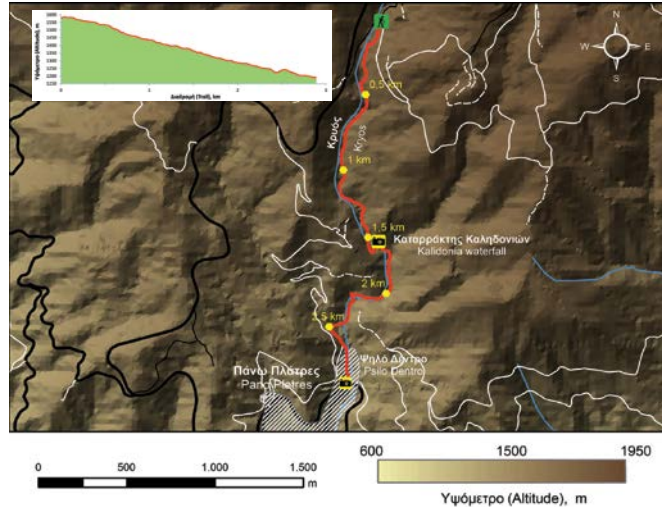
Σύμφωνα με την ελληνική μυθολογία, η Περσεφόνη ήταν κόρη της Θεάς Δήμητρας και του Δία και σύζυγος του Πλούτωνα.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΚΑΛΗΔΟΝΙΑ

Τρόδος

Διαδρομή	3km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	1.5 - 2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	2-3
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1600 m - 1200 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό ή ανηφορικό δίπλα από ρεματιά
Αφετηρία	500m από την Πλατεία Τροόδους ή Ψηλό Δέντρο (Πάνω Πλάτρες)
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	διασταυρώσεις ποταμού, αυξημένος κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	no

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Κατηφορίζοντας από την **Πλατεία Τροόδους προς Πλάτρες**, γύρω στα 500 μέτρα υπάρχει στρίψιμο στα αριστερά με πινακίδα για **Μονοπάτι Καληδονίων**. Ένας στενός ασφαλτοστρωμένος δρόμος οδηγεί στην αρχή της διαδρομής, με μικρές πλατείες για στάθμευση (ψηλότερο σημείο διαδρομής). Εναλλακτικά, μπορείτε να ξεκινήσετε από το χαμηλότερο σημείο της διαδρομής, από την τοποθεσία Ψηλό Δέντρο, πάνω από τις Πάνω Πλάτρες. Σε αυτή την περίπτωση, θα σταθμεύσετε κοντά στο εστιατόριο Ψηλό Δέντρο και ακολουθώντας ένα ελαφρώς ανηφορικό δρομάκι για 300m, θα φτάσετε στο κίосκι του μονοπατιού, από όπου θα ξεκινήσετε.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διαδρομή είναι διαρκώς κατηφορική ή ανηφορική ανάλογα με το από πού θα ξεκινήσετε. Στο μεγαλύτερο μέρος της, περνά από πυκνό δάσος και ακολουθεί πορεία κατά μήκος του Κρουού Ποταμού που έχει μόνιμα τρεχούμενο νερό. Υπάρχουν αρκετά σημεία διασταύρωσης του ποταμού, στα οποία έχουν κατασκευαστεί περάσματα, ενώ σε κάποια άλλα, αναγκαστικά θα πατήσετε πάνω σε υγρές πέτρες και χρειάζεται προσοχή. Υπάρχουν ακόμα σκαλοπάτια, καθίσματα για ξεκούραση, σήμανση με ονόματα φυτών, καθώς και 3 κίосκια σε περίπτωση βροχής.

Ολόκληρη η διαδρομή βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή NATURA 2000. Η βλάστηση είναι εντελώς φυσική, πλούσια και με ψηλή πυκνότητα. Κατά μήκος της κοίτης κυριαρχεί υγρόφιλη βλάστηση από πλατάνια, σκλεδρους και κισσό. Στις πλαγιές, στα ψηλότερα σημεία κυριαρχεί η μαύρη πεύκη που αντικαθίσταται σταδιακά από την τραχεία πεύκη στα μικρότερα υψόμετρα. Άλλα κοινά είδη είναι η ενδημική λατζιά, η αντροκλιά (κουμαριά), η βερβεριτζιά, και η πτέριδα. Κατά μήκος της διαδρομής υπάρχουν αρκετά ενδημικά φυτά, όπως τα κλάματα της Παναγίας, η σπατζιά του Τροόδους και η ευφόρβια της Αφροδίτης. Επίσης, θα προσέξετε ότι στις λιμνούλες που σχηματίζονται διαβιούν πέστροφες. Έχετε όμως υπόψη, ότι το ψάρεμα απαγορεύεται!

Το πιο ενδιαφέρον σημείο της διαδρομής είναι ο Καταρράκτης Καληδονίων που βρίσκεται στα δύο τρίτα της διαδρομής (αρχίζοντας από ψηλά). Το νερό πέφτει εντυπωσιακά από ύψος 13 μέτρων πάνω σε σκληρό πέτρωμα από γάββρο. Στο σημείο του καταρράκτη, υπάρχει και ο μοναδικός δρόμος (χωματόδρομος, κλειστός για αυτοκίνητα) εξόδου από το μονοπάτι.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

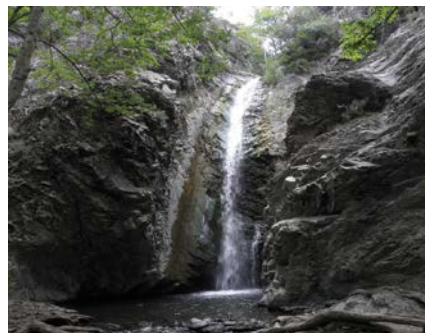
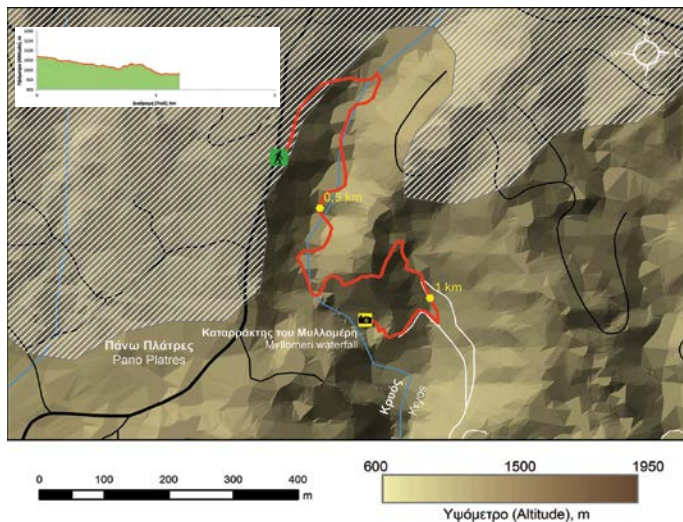
Στην Πλατεία Τροόδους υπάρχουν καταστήματα, εστιατόρια, δημόσιες τουαλέτες και ξενοδοχεία. Στις Πάνω Πλάτρες υπάρχουν αρκετά εστιατόρια, ταβέρνες, καταστήματα, ξενοδοχεία, σταθμός για καύσιμα και κέντρο υγείας.

Τα γάργαρα νερά με τις πέστροφες, η πυκνή σκιά των δέντρων, το κελάδημα των πουλιών, η ποικιλία της βλάστησης και ο παφλασμός των νερών στον Καταρράκτη των Καληδονίων θα σας γοητεύσουν και θα κρατήσουν το ενδιαφέρον σας αμείωτο καθ' όλη την πορεία.

MYLLOMERIS TRAIL

Διαδρομή	Διαδρομή 1,2km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	45 λεπτά
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1070 m - 980 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό μονοπάτι, δίπλα στην κοίτη του ποταμού
Αφετηρία	δρόμος Πάνω Πλατρών προς Κάτω Πλάτρες
Πιο κατάλληλη περίοδο	Μάρτιος -Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	συχνές διασταυρώσεις ποταμού, κίνδυνος ολίσθησης
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

Ο Καταρράκτης του Μυλλομέρη με το νερό να πέφτει από ύψος 20 μέτρων, είναι ο ψηλότερος καταρράκτης του Τροόδους.

Ο Κρουός Ποταμός είναι από τα λίγα ποτάμια της Κύπρου με συνεχή ροή νερού όλο το χρόνο.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Για να απολαύσετε αυτό το μαγευτικό και σύντομο μονοπάτι, αφήστε το όχημά σας στην πλατεία των **Πλατρών** και ακολουθείστε τον κεντρικό δρόμο προς Κάτω Πλάτρες για να βρείτε την αφετηρία, 300 μέτρα στα αριστερά σας, λίγο πριν την εκκλησία της Παναγίας της Φανερωμένης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διαδρομή για περίπου 600 μέτρα ακολουθεί την κοίτη του Κρουού Ποταμού, που φιλοξενεί μια πλούσια παραποτάμια βλάστηση όπως πλατάνια, σκλήδρους και άλλα υδρόφιλα είδη. Το δεύτερο μισό της διαδρομής περνά από βουνοπλαγιά με θέα προς την κοιλάδα του υδατοφράκτη Πέρα Πεδιού και διαφορετικό τύπο βλάστησης: χαμηλούς θάμνους όπως το ενδημικό αρκολασμαρίν, η τρεμιθιά και φρύγανα όπως το ενδημικό θυμάρι, η ενδημική ασπερούλα, το μαζίν και άλλα. Το σημαντικότερο αξιοθέατο του μονοπατιού είναι ο **Καταρράκτης του Μυλλομέρη**, που βρίσκεται στο τέλος της διαδρομής. Ο καταρράκτης κρυμμένος μέσα στο βουνό, αποκαλύπτεται εντυπωσιακός, με το νερό να πέφτει από ύψος 20 μέτρων!

Το όνομα Μυλλομέρης πιθανόν να προήλθε από τις λέξεις μιλλός (που σημαίνει υγρός στην κυπριακή διάλεκτο) και μέρος, δηλαδή υγρό μέρος. Το Μονοπάτι βρίσκεται εξ ολοκλήρου εκτός κρατικού δάσους, και την ευθύνη συντήρησης και διαχείρισης, έχει το Κοινοτικό Συμβούλιο Πάνω Πλατρών.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

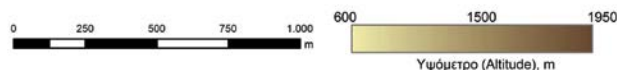
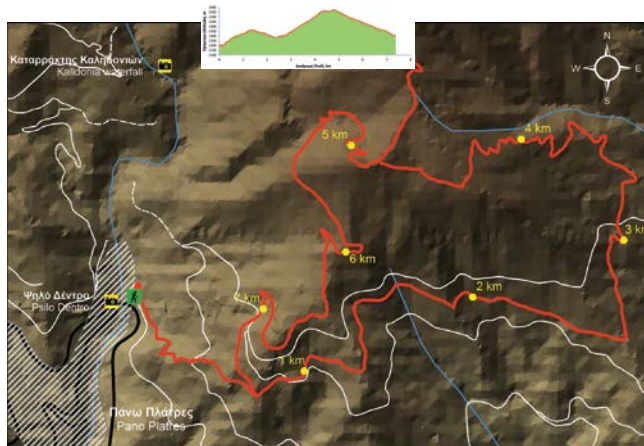
Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται μέσα στην κοινότητα Πάνω Πλατρών, καταπράσινο τουριστικό θέρετρο με πολλές υπηρεσίες, όπως ξενοδοχεία, εστιατόρια, τράπεζες και καταστήματα.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΨΗΛΟ ΔΕΝΤΡΟ - ΠΟΥΖΙΑΡΗΣ

Τροόδος

Διαδρομή	9 km- κυκλική
Χρόνος διαδρομής	4 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	3
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1690 m - 1190 m
Γενική περιγραφή	ανεφορικό και κατηφορικό
Αφετηρία	δρόμος Μονιάτη - Τροόδους
Πιο κατάλληλη περίοδο	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται στον κύριο δρόμο **Μονιάτη - Τροόδους**. Ερχόμενοι από τον Μονιάτη, 50 μέτρα πριν το εστιατόριο Ψηλό Δέντρο θα στρίψετε δεξιά όπου θα βρείτε την αρχή, πάνω στο δασικό δρόμο **Πάνω Πλατρών - Μέσα Ποταμού**. Μπορείτε να αφήσετε το όχημά σας κοντά στην αφετηρία ή στο χώρο στάθμευσης του εστιατορίου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το **Μονοπάτι Ψηλό Δέντρο - Πουζιάρης** βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους που είναι περιοχή NATURA 2000. Κατά τα πρώτα χιλιόμετρα ακολουθεί πορεία μέσα από πυκνές συστάδες τραχειάς πεύκης με υπόροφο την ενδημική λατζιά, την αντρουκλιά, την τρεμιθιά και άλλους χαμηλούς θάμνους. Μετά το 3ο χιλιόμετρο και μέχρι το ψηλότερο σημείο της διαδρομής, κυριαρχεί η μαύρη πεύκη μαζί με χαμηλούς θάμνους όπως τα ενδημικά: σπατζιά, νεπέτα του Τροόδους και άλυσον του Τροόδους. Η διαδρομή προσφέρει σημεία θέας προς το Φράγμα του Κούρρη, την πόλη της Λεμεσού και τα κρασοχώρια της επαρχίας Λεμεσού. Στο ψηλότερο σημείο του μονοπατιού, φτάνετε στο δασικό δρόμο **Κρουύ Ποταμού - Πλατείας Τροόδους**. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επιστρέψετε από την ίδια διαδρομή (για περίπου 1km) και στη συνέχεια να επιλέξετε την αριστερή πορεία.

Το μονοπάτι φέρει βαθμό δυσκολίας 3, γιατί η πορεία είναι αρκετά κουραστική, με ανωφέρειες και κατωφέρειες σε όλο της το μήκος.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Το ορεινό καταπράσινο θέρετρο των **Πλατρών** βρίσκεται σε απόσταση 100 μόλις μέτρων από την αφετηρία του μονοπατιού. Εκεί θα βρείτε πολλές τουριστικές υποδομές, αλλά και αυθεντικούς φιλόξενους ανθρώπους της Κύπρου.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΚΑΜΠΟΣ ΤΟΥ ΛΙΒΑΔΙΟΥ

Διαδρομή 3km - κυκλική

Χρόνος διαδρομής 1.5 ώρα

Βαθμός δυσκολίας 1

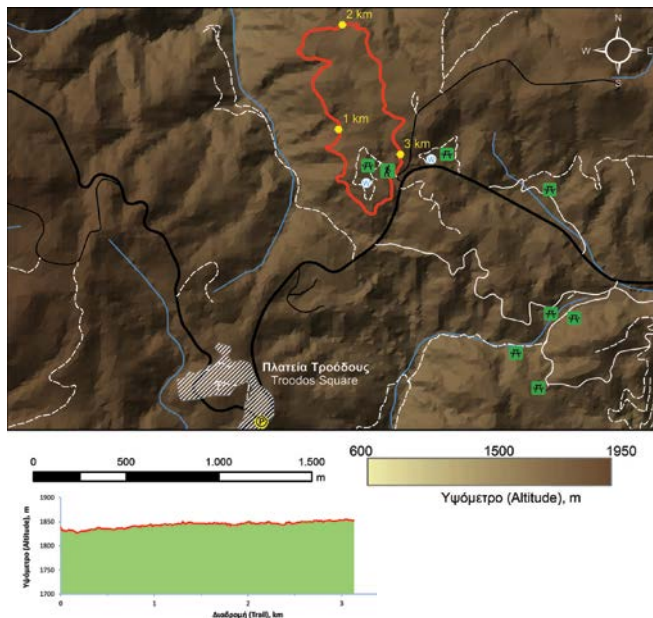
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο 1700 m - 1610 m

Γενική περιγραφή ομαλή διαδρομή

Αφετηρία **εκδρομικός χώρος Κάμπος του Λιβαδιού**

Πιο κατάλληλη περίοδο Μάρτιος - Νοέμβριος

Σημεία προσοχής στην αρχή της πορείας χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, ώστε να μην παρεκκλίνετε της πορείας σας, γιατί το μονοπάτι διασταυρώνεται από δασικούς δρόμους

σημεία για άναμμα φωτιάς. Στην Πλατεία Τροόδους θα βρείτε καταστήματα, εστιατόρια, δημόσιες τουαλέτες και ξενοδοχεία.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αφετηρία βρίσκεται πάνω στο δρόμο που οδηγεί στον **εκδρομικό χώρο Κάμπος του Λιβαδιού**. Για να φτάσετε μέχρι εκεί ακολουθείστε το δρόμο **Καρβουνά - Τροόδους** και μετά από απόσταση 9km περίπου, στρίψτε δεξιά ακολουθώντας την πινακίδα για τον **εκδρομικό χώρο Κάμπος του Λιβαδιού**. Αν έρχεστε από την Πλατεία Τροόδους προς Καρβουνά, σε απόσταση 1,5Km περίπου, στρίψτε αριστερά. Στα 100m πάνω στο στενό ασφαλτοστρωμένο δρόμο, θα βρείτε το κίосκι για την αφετηρία. Εκεί υπάρχει χώρος για να αφήσετε το όχημά σας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η πορεία είναι κυκλική και βρίσκεται κοντά στο χείλος του γκρεμού, με θέα προς τον ποταμό του **Χρωμίου**, την Κοιλάδα Σολέας, τον **Κόλπο της Μόρφου** και την κορυφή της **Χιονίστρας**. Η διαδρομή είναι ιδιαίτερα απολαυστική, καθώς περνά μέσα από συστάδες μαύρης πεύκης και ένα σημαντικό αριθμό αιωνόβιων δέντρων μαύρης πεύκης και αόρατου. Στο μονοπάτι θα βρείτε πινακίδες πληροφόρησης σχετικά με φυτά, θάμνους και δέντρα που απαντούν στην οροσειρά (π.χ. σκουτελάρια η Κύπρια, άλυσο του Τροόδους, λατζιά, αγριομηλιά, χαχομηλιά του Τροόδους και βερβεριτζιά) και σημεία γεωλογικού ενδιαφέροντος (δουνίτης, χατζβουργίτης). Ολόκληρο το μονοπάτι βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή NATURA 2000.

Στα πρώτα 1000m, η διαδρομή είναι κοινή με το Μονοπάτι Κάμπος του Λιβαδιού - Μνήματα των Πισκόπων.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ο εκδρομικός χώρος Κάμπος του Λιβαδιού, δυναμικότητας 400 ατόμων, διαθέτει πόσιμο νερό, χώρους υγιεινής και καθορισμένα

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΛΙΒΑΔΙ (κατάλληλο για τροχοκάθισμα)

Τρόδος

Διαδρομή	1,5km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	30 λεπτά
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1705 m - 1685 m
Γενική περιγραφή	σχετικά επίπεδο μονοπάτι, στρωμένο με αμμοχάλικα
Αφετηρία	κοντά στον εκδρομικό χώρο Κάμπος του Λιβαδιού
Πιο κατάλληλη περίοδος	Απρίλιος - Οκτώβριος
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αρχή και το τέρμα του μονοπατιού βρίσκεται πάνω στον στενό ασφαλτοστρωμένο δρόμο που οδηγεί στον **εκδρομικό χώρο Κάμπος του Λιβαδιού**. Από τον κύριο δρόμο Καρβουνά - Τροόδους θα ακολουθείτε την πινακίδα για εκδρομικό χώρο Κάμπος του Λιβαδιού (9Km από τον Καρβουνά και 1,5Km πριν από την **Πλατεία Τροόδους**) και στη συνέχεια σε απόσταση περίπου 300m στα αριστερά, θα βρείτε την αφετηρία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

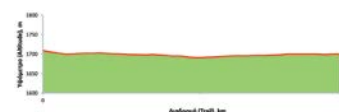
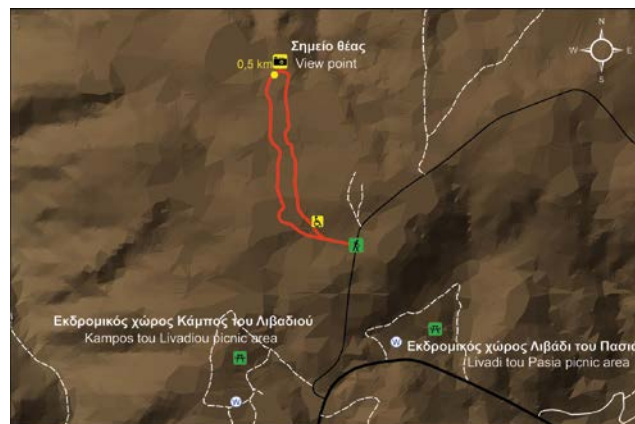
Το **Μονοπάτι Λιβάδι** το οποίο είναι κατάλληλα διαμορφωμένο για τροχοκάθισμα, βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους που είναι περιοχή NATURA 2000. Η πορεία περνά μέσα από δάσος μαύρης πεύκης και αόρατου, όπου θα έχετε την ευκαιρία να θαυμάσετε μερικά αιωνόβια δέντρα. Το μονοπάτι διαθέτει σημείο θέας προς τον **Ποταμό του Χρωμίου** και την Κοιλάδα Σολέας. Από το σημείο θέας και για 100 περίπου μέτρα, θα επιστρέψετε από την ίδια διαδρομή και στη συνέχεια θα επιλέξετε τη δεξιά πορεία ακολουθώντας την πινακίδα.

Καθ' όλη τη διαδρομή, υπάρχουν πινακίδες πληροφόρησης σχετικά με τα είδη χλωρίδας που απαντούν στην περιοχή όπως η λατζιά, η αγριομηλιά, η βερβεριτζιά και το φτερίκι. Θα συναντήσετε επίσης ενδημικά φυτά, όπως η σκορζονέρα του Τροόδους, η ευφόρβια του Τροόδους και άλλα. Στα δάση αυτά δεν γίνονται υλοτομίες δέντρων από το 1972 και ο ρόλος τους είναι καθαρά η προστασία της βιοποικιλότητας, των υδάτινων πόρων και του τοπίου.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ο **εκδρομικός χώρος Κάμπος του Λιβαδιού** διαθέτει πόσιμο νερό, χώρους υγιεινής και καθορισμένα σημεία για άναμμα φωτιάς. Σε κοντινή απόσταση, βρίσκεται η **Πλατεία Τροόδους**, όπου μπορείτε να

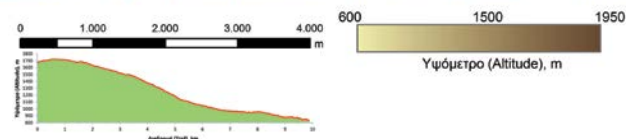
βρείτε διάφορα καταστήματα, περίπτερα, εστιατόρια και ξενοδοχεία και το **Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης** με πληροφορίες για την οροσειρά του Τροόδους, τη χλωρίδα και την πανίδα.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΜΝΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΙΣΚΟΠΩΝ

Διαδρομή	8km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	3 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	3
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1700 m - 980 m
Γενική περιγραφή	ομαλή διαδρομή στην αρχή, κατηφορική στη συνέχεια
Αφετηρία	εκδρομικός χώρος Κάμπος του Λιβαδιού
Πιο κατάλληλη περίοδο	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	στην αρχή της πορείας χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να μην παρεκκλίνετε της πορείας σας, γιατί το μονοπάτι διασταυρώνεται από δασικούς δρόμους
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	no

ΥΠΗΡΕΣΙΣ

Ο εκδρομικός χώρος Κάμπος του Λιβαδιού που βρίσκεται κοντά στην αφετηρία, διαθέτει πόσιμο νερό, χώρους υγιεινής και καθορισμένα σημεία για άναμμα φωτιάς. Στην Πλατεία Τροόδους υπάρχουν καταστήματα, εστιατόρια, δημόσιες τουαλέτες και ξενοδοχεία. Υπηρεσίες για το κοινό θα βρείτε επίσης, στον Άγιο Νικόλαο της Στέγης, στην Κακοπετριά και στα Πλατανία.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αφετηρία βρίσκεται πάνω στο δρόμο που οδηγεί στον **εκδρομικό χώρο Κάμπος του Λιβαδιού**. Για να φτάσετε μέχρι εκεί, ακολουθείτε το δρόμο **Καρβουνά - Τροόδους** και μετά από απόσταση 9km περίπου, στρίψετε δεξιά ακολουθώντας την πινακίδα για τον εκδρομικό χώρο **Κάμπος του Λιβαδιού**. Αν έρχεστε από την πλατεία Τροόδους και κατευθύνετε προς Καρβουνά, σε απόσταση 1,5km περίπου, θα στρίψετε αριστερά. Στα 100m αριστερά, πάνω στο στενό ασφαλτοστρωμένο δρόμο, θα βρείτε την αρχή του μονοπατιού.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η πορεία είναι γραμμική και τερματίζει στο χωματόδρομο που συνδέει τα **Πλατανία με τον Άγιο Νικόλαο της Στέγης**. Στο πρώτο χιλιόμετρο, η διαδρομή είναι κοινή με το Μονοπάτι Κάμπος του Λιβαδιού.

Το μονοπάτι περνά από συστάδες μαύρης πεύκης και ακολουθεί διαδρομή κοντά στο χείλος του γκρεμού, με θέα προς τον Ποταμό του Χρωμίου, την Κοιλιάδα Σολέας, τον Κόλπο της Μόρφου και την κορυφή της Χιονίστρας. Η βλάστηση είναι πλούσια στην αρχή, με τη μαύρη πεύκη να εναλλάσσεται με αόρατο, ενώ σταδιακά δίνει τη θέση της στην τραχεία πεύκη σε χαμηλότερο υψόμετρο (κάτω από 1400m). Άλλα κοινά είδη που θα αναγνωρίσετε με τη βοήθεια των πινακίδων πληροφορίας, είναι η λατζιά, η αγριομηλιά, η βερβεριτζιά, η ξισταρκά, η τρεμιθιά, η αντρουκλιά και άλλα. Ολόκληρο το μονοπάτι βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους, που ανήκει στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών **NATURA 2000**.

Η διαδρομή καταλήγει στο δασικό δρόμο Πλατανία - Άγιος Νικόλαος της Στέγης. Στο τέρμα, θα έχετε να επιλέξετε μεταξύ τριών διαδρομών που καταλήγουν στον Άγιο Νικόλαο της Στέγης, στην κοινότητα Κακοπετριάς και στο Δασικό Σταθμό Πλατανιών.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΚΑΝΝΟΥΡΕΣ - ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΕΓΗΣ

Διαδρομή	9km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	3,5 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	3
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1655 m - 870 m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό, δίπλα από ρεματιά
Αφετηρία	δρόμος Καρβουνά - Πλατεία Τροόδους
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	συχνές διασταυρώσεις ποταμού, κίνδυνος ολίσθησης
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αρχή του μονοπατιού βρίσκεται στον κύριο δρόμο **Καρβουνά - Τροόδους**, 9,5km από τον Καρβουνά και 1km πριν από την **Πλατεία Τροόδους**. Αν έρχεστε από τον Καρβουνά, στρίψτε δεξιά ακολουθώντας την πινακίδα για **Μονοπάτι Καννούρες - Άγιος Νικόλαος Στέγης**. Το μονοπάτι τερματίζει στον Άγιο Νικόλαο της Στέγης, δίπλα από το εργοστάσιο εμφιάλωσης νερού

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το Μονοπάτι Καννούρες - Άγιος Νικόλαος Στέγης είναι μια ιδιαίτερα ξεχωριστή και εντυπωσιακή διαδρομή που συνδυάζει το πράσινο του δάσους με τη δροσιά των τρεχούμενων νερών του Ποταμού Καρκώτη και ένα αδιάταρακτο τοπίο σχεδόν χωρίς καμιά ανθρώπινη παρέμβαση. Ολόκληρη η διαδρομή βρίσκεται μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο Τροόδους, που είναι ενταγμένο στο δίκτυο **NATURA 2000**.

Ξεκινώντας από τον κύριο δρόμο Καρβουνά - Τροόδους, η πορεία ακολουθεί δασικό δρόμο που καταλήγει στην τοποθεσία Καννούρες, κοντά στις εγκαταστάσεις του κλειστού ορυχείου χρωμίου. Στη συνέχεια παρεκκλίνει και ακολουθεί την κοίτη του ποταμού. Η διαδρομή δίπλα στη ρεματιά χρειάζεται προσοχή, καθώς υπάρχει συνεχής ροή νερού και σε αρκετές περιπτώσεις θα χρειαστεί να διασταυρώσετε τον ποταμό πατώντας σε πρόχειρα περάσματα από πέτρες, οι οποίες είναι υγρές και ολισθηρές. Κατηφορίζοντας, παρατηρείστε την εναλλαγή της βλάστησης από συστάδες μαύρης πεύκης και αόρατου, σε τραχεία πεύκη. Το ταξίδι στην όμορφη κοιλάδα ολοκληρώνεται κοντά στην τοιχογραφημένη εκκλησία του Αγίου Νικολάου της Στέγης του 12ου αιώνα (μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO), δίπλα από το εργοστάσιο εμφιάλωσης νερού. Εναλλακτικά, μπορείτε να συνεχίσετε ακολουθώντας τον κύριο δρόμο Πεδουλά - Κακοπετριάς για ακόμα περίπου 3 χιλιόμετρα και να τερματίσετε στην Κακοπετριά.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

In **Troodos Square** there are many ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ for visitors, such as shops, restaurants, hotels and public toilets. In cosmopolitan **Kakopetria** there are many shops, restaurants, rooms for rents and hotels. Do not forget to walk in the old neighbourhood with the narrow streets,

the taverns and the guesthouses. There, you will find local products and artefacts.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΧΡΥΣΟΒΡΥΣΗ

Διαδρομή	1,5 km- γραμμική
Χρόνος διαδρομής	1 ώρα
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1315m - 1050m
Γενική περιγραφή	κατηφορικό μονοπάτι
Αφετηρία	δρόμος Καρβουνά – Τρόδους, 300 μέτρα από τη Χρυσόβρυση
Πιο κατάλληλη περίοδο	Μάρτιος – Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	ναι, στην αφετηρία

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται στον δρόμο **Καρβουνά – Τρόδους**. Περίπου 1200 μέτρα μετά τη διασταύρωση του Καρβουνά, θα βρείτε την αφετηρία στα αριστερά σας, 300 μέτρα περίπου από τη **Χρυσόβρυση**. Στην πέτρινη **Χρυσόβρυση** μπορείτε να πιείτε δροσερό, αρτεσιανό νερό και να γεμίσετε τα παγούρια σας πριν την πορεία!

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

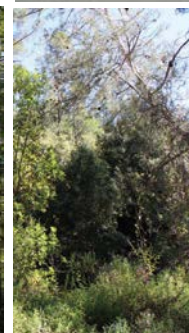
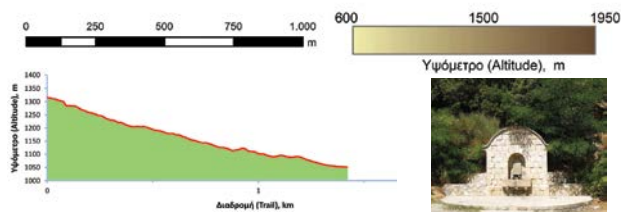
Το **Μονοπάτι Χρυσόβρυση** χρησιμοποιήθηκε στο παρελθόν από τους κατοίκους των γύρω κοινοτήτων για να πηγαίνουν στο **μεταλλείο Αμιάντου**. Σχεδόν όλη η διαδρομή πλέον, βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τρόδους, που είναι μέρος του ευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000. Η πορεία γίνεται μέσα από πυκνές συστάδες τραχείας πεύκης σε συνδυασμό με την ενδημική λατζιά, την αντρουκλιά, την τρεμιθιά και άλλους χαμηλούς θάμνους. Στα τελευταία 300 μέτρα, η πορεία εισέρχεται σε χωματόδρομο που χρησιμοποιείται από τους κατοίκους της κοινότητας Αμιάντου, για τις αγροτικές τους εργασίες. Η βλάστηση σε αυτό το κομμάτι του μονοπατιού είναι διαφορετική και αποτελείται κυρίως από πλάτανους, αγριοκερασιές και θαμνώδη βλάστηση. Τόσο στην αρχή, όσο και στο τέλος, κυριαρχούν οι γάββροι, δηλ. πλουτωνικά υπερβασικά πετρώματα που ανήκουν στο οφιολιθικό σύμπλεγμα του **Τρόδους**.

Η διαδρομή καταλήγει στον δρόμο Καρβουνά –Αμιάντου, περίπου 1,4 χιλιόμετρα μακριά από την κοινότητα Αμιάντου.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

The village of **Amiantos** has municipal parks, a playground with kiosk, restaurants, coffee shops and other ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ. Within the limits of the asbestos mine there is the **A.G. Leventis Botanical Garden of Troodos** and the **Troodos Geopark Visitor Centre**.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΛΟΥΜΑΤΑ ΤΩΝ ΑΕΤΩΝ

Διαδρομή	2,5km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	1 hour
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1110 m - 1010 m
Γενική περιγραφή	ομαλή διαδρομή
Αφετηρία	δρόμος Αμιάντου-Κατασκήνωσης ΣΕΚ
Πιο κατάλληλη περίοδος	Απρίλιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	διασταυρώσεις ποταμού, άνοδος της στάθμης του νερού κατά τους χειμερινούς μήνες, κίνδυνος ολίσθησης
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	no

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται σε σημείο πάνω στο δρόμο Αμιάντου - Κατασκήνωσης ΣΕΚ. Ερχόμενοι από το δρόμο Καρβουνά προς Σαϊττά η διαδρομή περνά μέσα από την κοινότητα Αμιάντος. Μετά το γεφύρι στρίψετε δεξιά για τις κατασκήνωσεις ΣΕΚ. Στο δρόμο αυτό θα βρείτε την αφετηρία και το χαρακτηριστικό κίοσκι με πληροφορίες. Σήμανση για το μονοπάτι θα συναντήσετε στον κύριο δρόμο Καρβουνά -Αμιάντου και στο δευτερεύοντα δρόμο μέσα στο χωριό.

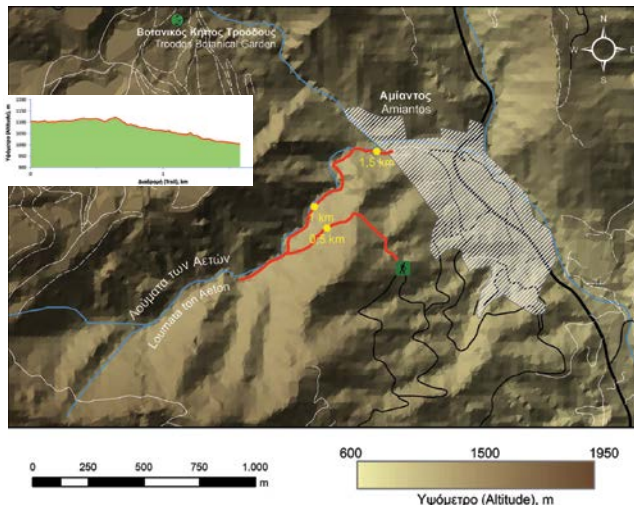

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η πορεία διασχίζει μια πανέμορφη πλαγιά με πυκνό δάσος, καταλήγοντας στον ποταμό Λούματα των Αετών, ο οποίος έχει σημαντική ροή, ακόμη και το καλοκαίρι. Από εκεί, ακολουθεί πορεία κατά μήκος της κοίτης του ποταμού και τελειώνει σε δρόμο του χωριού, κοντά στο κοινοτικό πάρκο Αμιάντου. Το μεγαλύτερο κομμάτι του μονοπατιού αποτελεί μέρος παλαιότερης διαδρομής που χρησιμοποιούσαν οι εργάτες του μεταλλείου Αμιάντου. Η πορεία είναι γραμμική, αλλά, μπορεί να γίνει και κυκλική, ακολουθώντας δρόμο μέσα στην κοινότητα προς την κατασκήνωση της ΣΕΚ. Το μονοπάτι αποτελεί τμήμα του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους που είναι περιοχή NATURA 2000.

Κατά μήκος της διαδρομής θα συναντήσετε σημεία με ονόματα φυτών και πετρωμάτων. Η βλάστηση στην αρχή του μονοπατιού αποτελείται από φυσικό δάσος τραχείας πεύκης, με υπόροφο ξισταρκάς. Σημαντική είναι και η παρουσία της ενδημικής λατζιάς, της τρεμιθιάς, της στερατζιάς και της αντρουκλιάς. Κοντά στην κοίτη του ποταμού, ξεχωρίζουν η δάφνη, η μερσινιά, η βερβερισιά, η αροδάφνη, το αγιόκλημα, ο αντζουλόβατος, και η σπατζιά. Η αρχή του μονοπατιού προσφέρει θέα προς την περιοχή της Κυπερούνας, καθώς και προς το ανενεργό μεταλλείο του Αμιάντου, όπου και διακρίνονται οι αναδασωτικές εργασίες που εκτελούνται για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος. Στο μέσο περίπου της διαδρομής, μπορείτε να επισκεφθείτε το κρησφύγετο των αγωνιστών του απελευθερωτικού αγώνα 1955-59, το οποίο βρίσκεται πολύ κοντά στην πορεία σας.

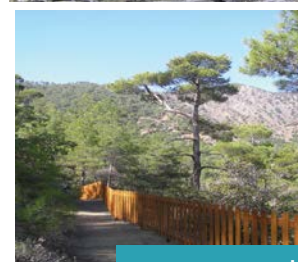
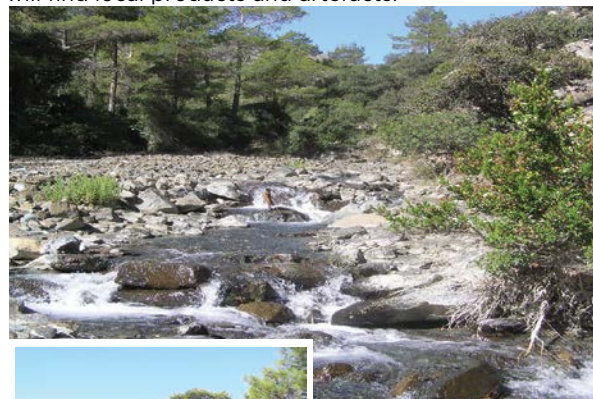
Η κλίση του μονοπατιού είναι σχετικά ομαλή, αλλά στα σημεία που διασταυρώνει τον ποταμό χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, κυρίως την άνοιξη, καθώς η στάθμη του νερού ανεβαίνει. Κατά την

χειμερινή περίοδο και χωρίς την άνοιξη, το τμήμα του μονοπατιού κατά μήκος του ποταμού, μπορεί να γίνει αδιάβατο.

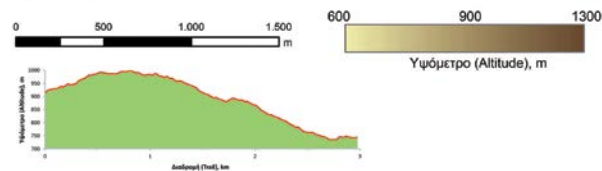
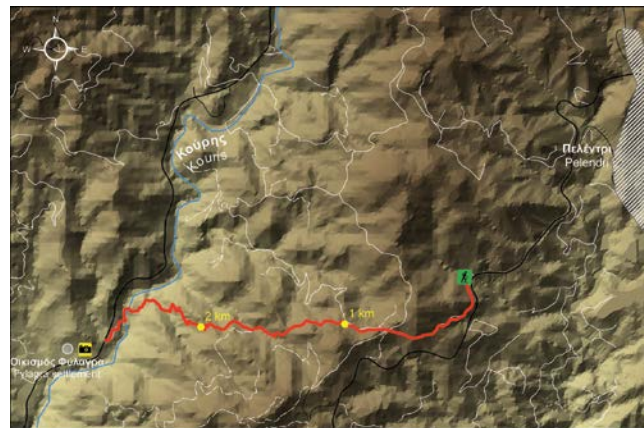
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

In **Troodos Square** there are many ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ for visitors, such as shops, restaurants, hotels and public toilets. In cosmopolitan **Kakopetria** there are many shops, restaurants, rooms for rents and hotels. Do not forget to walk in the old neighbourhood with the narrow streets, the taverns and the guesthouses. There, you will find local products and artefacts.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΜΟΝΗ - ΦΥΛΑΓΡΑ

Διαδρομή	3km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	1 ώρα
Βαθμός δυσκολίας	2
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	1000 m - 700 m
Γενική περιγραφή	ανηφορικό και κατηφορικό, βραχώδες
Αφετηρία	δρόμος Τριμήκληνης - Πελενδρίου, κοντά στο Πελένδρι
Πιο κατάλληλη περίοδος	Μάρτιος - Νοέμβριος
Σημεία προσοχής	κίνδυνος γλιστρήματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΑΦΕΤΗΡΙΑ

Η αφετηρία του μονοπατιού βρίσκεται σε σημείο δίπλα από το δρόμο **Τριμήκληνη - Πελενδρίου** κοντά στο Πελένδρι και καταλήγει στα Φύλαγρα στον κύριο δρόμο Σαϊττά - Κάτω Αμιάντου. Εναλλακτικά, μπορείτε να ξεκινήσετε από το άλλο άκρο που βρίσκεται κοντά στον κύριο δρόμο **Κάτω Αμιάντου - Φυλάγων**, στην περιοχή του οικισμού Φυλάγων. Και για τα δύο άκρα του μονοπατιού, υπάρχει σήμανση πάνω στους κύριους δρόμους **Αμιάντου - Σαϊττά και Τριμήκληνης - Πελενδρίου**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το **Μονοπάτι Μονή - Φύλαγρα** είναι γραμμικό, μήκους 3km, με χρόνο πορείας 1 ώρα (ή 2 ώρες με επιστροφή). Το μεγαλύτερο μέρος του, γύρω στα 2km, βρίσκεται σε ιδιωτική γη, ενώ το υπόλοιπο 1km προς τα Φύλαγρα είναι μέρος του κρατικού Δάσους Μονή που είναι τμήμα του Εθνικού Δασικού Πάρκου Τροόδους. Το μονοπάτι αυτό, κατά το πρώτο ήμισυ του 20ου αιώνα, ήταν βασικό συγκοινωνιακό στοιχείο στο χωριό, αφού οδηγούσε σε αμπέλια και χωράφια στην περιοχή **Φύλαγρα**.

Επιλέγοντας την αφετηρία κοντά στο **Πελένδρι**, ένα μικρό μέρος στην αρχή είναι ανηφορικό, ενώ το υπόλοιπο είναι κατηφορικό. Το αντίθετο ισχύει αν επιλέξετε το άλλο άκρο ως αφετηρία. Ολόκληρη σχεδόν η έκταση του μονοπατιού με εξαίρεση την αρχή από το **Πελένδρι**, κήκε κατά τη διάρκεια της μεγάλης πυρκαγιάς του 2007. Η βλάστηση στο μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής αποτελείται από φυσικό πευκοδάσος τραχείας πεύκης με υπόροφο ξισταρκάς και αναμένεται ότι θα επανέλθει σταδιακά. Κατά τόπους, ιδιαίτερα προς τα Φύλαγρα, υπάρχουν ψηλοί θαμνώνες της ενδημικής λατζιάς, ενώ χαρακτηριστικά είδη είναι η περνιαί, η αγριοτρεμιθιά, η στερατζιά, η σχινιά, η αντρουκλιά, ο ενδημικός οδοντίτης, το επίσης ενδημικό τέυκριον κ.ά. Προς το τέλος, κοντά στον ποταμό των Φυλάγων που είναι παραπόταμος του Κούρρη και έχει ροή και το καλοκαίρι, κυριαρχεί η παραποτάμια βλάστηση με κύρια είδη τον πλάτανο,

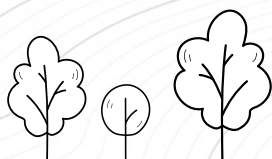
τον σκλέδρο, την πικροδάφνη, το καλάμι και άλλα υδρόφιλα είδη. Τα πετρώματα σε όλο το μήκος του μονοπατιού είναι γάββροι, δηλ. πλουτωνικά υπερβασικά πετρώματα που ανήκουν στο γνωστό οφιολιθικό σύμπλεγμα του **Τροόδους**. Ωραία θέα μπορείτε να αγναντέψετε από την πλευρά του Πελενδρίου προς τα χωριά Άγιος Ιωάννης και Άγιος Θεόδωρος Αग्रού, προς τον κόλπο Λεμεσού και από την πλευρά των Φυλάγων, προς τις νότιες πλαγιές του Δάσους Τροόδους και προς το φράγμα του Κούρρη. Μπορείτε επίσης, να επισκεφτείτε το τοπικό οινοποιείο που βρίσκεται σε απόσταση 250 μέτρων δυτικά του μονοπατιού ακολουθώντας υφιστάμενο παλιό μονοπάτι.

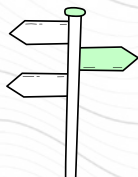

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στο γραφικό χωριό **Πελένδρι** θα βρείτε διάφορες υπηρεσίες όπως εστιατόρια, καφενεία, ξενώνες κ.ά. Μην παραλείψετε να επισκεφτείτε την εκκλησία του Τιμίου Σταυρού που αποτελεί μέρος της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

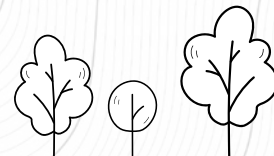

ΚΑΒΟ ΓΚΡΕΚΟ

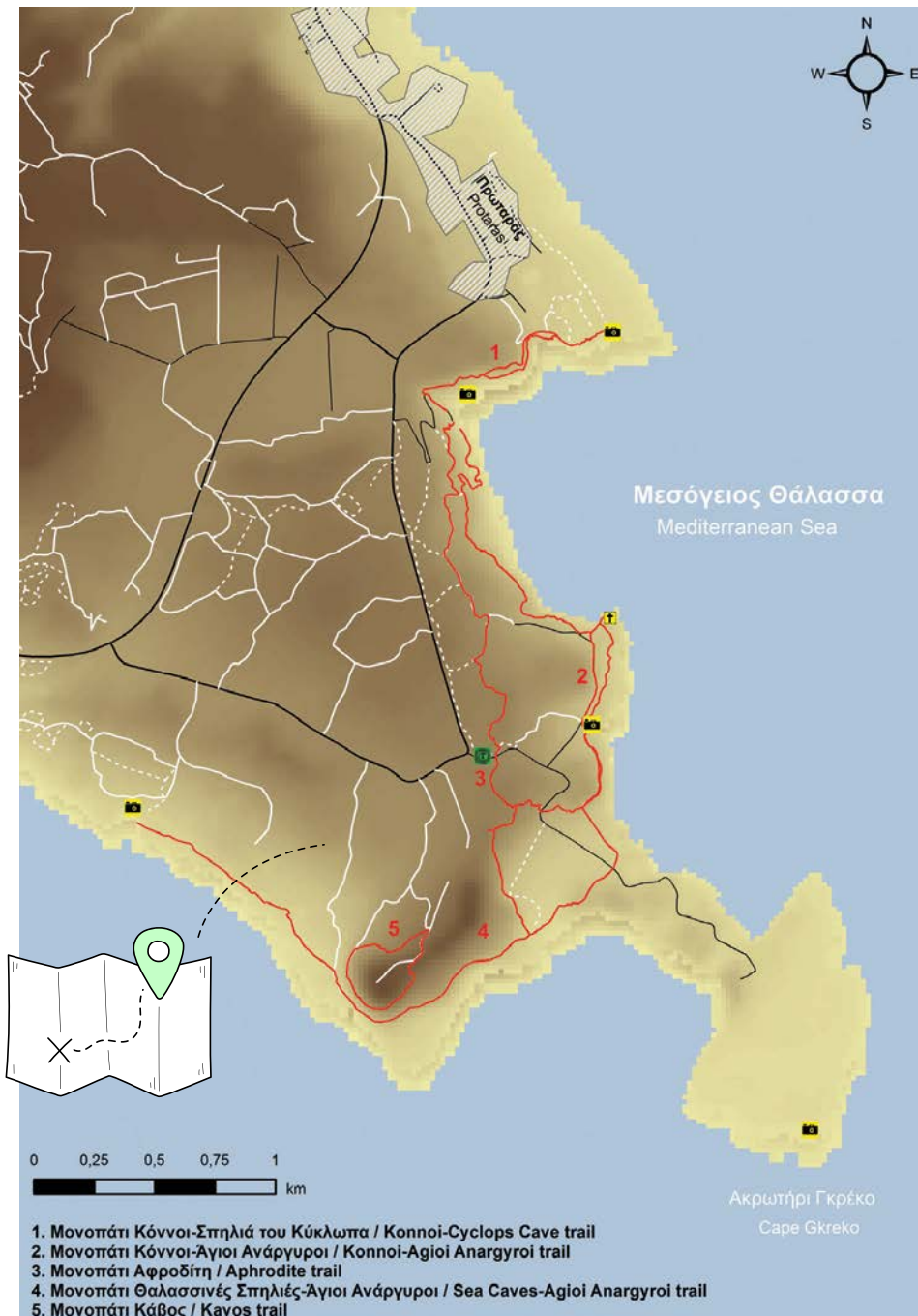
(CAPE GRECO)

Το Κάβο Γκρέκο είναι ακρωτήριο, αλλά και μικρή χερσόνησος. Βρίσκεται στο πιο νοτιοανατολικό άκρο της Κύπρου, 7 χιλιόμετρα ανατολικά της Αγίας Νάπας και 2 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της περιοχής Πρωταρά. Είναι μια περιοχή με μεγάλη οικολογική αξία, αφού φιλοξενεί σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας και περιλαμβάνει οικοτόπους με ενδιαφέρον τόσο σε εθνικό, όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το λόγο αυτό, έχει χαρακτηριστεί ως Εθνικό Δασικό Πάρκο ενταγμένο στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών Φύση 2000 (NATURA 2000). Καλύπτει έκταση 385 εκταρίων (ή 3,85 τετραγωνικών χιλιομέτρων).

Το Κάβο Γκρέκο συνδυάζει φυσικές ομορφιές μαζί με δυνατότητες αναψυχής. Επισκεφτείτε την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων με την πέτρινη σκάλα που οδηγεί στη θάλασσα σπηλιά, όπου πιστεύεται ότι ασκήτεψαν οι Άγιοι Ανάργυροι, την τεράστια **Σπηλιά των Κυκλώπων** που βρίσκεται στο τέρμα του **Μονοπατιού Κόννος - Σπηλιά των Κυκλώπων**, τα ερείπια του αρχαίου ναού της Αφροδίτης αποτελούμενα από το υποθεμέλιο του ναού και δίπλα τα ερείπια ενός χωριού σιγγάνων μεταγενέστερης εποχής. Κολυμπήστε στον αμμώδη κόλπο των Κόννων και καταδυθείτε από τις βραχώδεις δαντελωτές ακτές για να εξερευνήσετε το βυθό με την πλούσια βλάστηση και τις θαλασσινές σπηλιές. Αφήστε το αυτοκίνητό σας και ακολουθείστε τις ποδηλατικές διαδρομές συνολικού μήκους 3 χιλιομέτρων ή το δίκτυο μονοπατιών μήκους 14 χιλιομέτρων, κατάλληλα σηματοδοτημένο με σημεία ενδιαφέροντος για το **Κάβο Γκρέκο**. Τέλος, απολαύστε την εξαιρετική θέα από το βραχώδες ύψωμα του Κάβου όπου έχουν τοποθετηθεί παγκάκια. Αξίζει να αναφερθεί επίσης, ότι την περίοδο που γραφόταν ο τουριστικός οδηγός που έχετε στα χέρια σας, βρισκόταν υπό κατασκευή το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης Κάβο Γκρέκο, το οποίο αναμενόταν να λειτουργήσει για το κοινό μέσα στο έτος 2014.

Για την εξυπηρέτηση του κοινού, στην τοποθεσία Άγιοι Ανάργυροι λειτουργεί εκδρομικός χώρος με πόσιμο νερό και χώρους υγιεινής. Στην περιοχή Κόννοι υπάρχει αναψυκτήριο με διευκολύνσεις για τους επισκέπτες που επιλέγουν τον μαγευτικό κολπίσκο για το μπάνιο τους.

Εθνικό Δασικό Πάρκο Κάβο Γκρέκο

Φιλοξενεί έναν σημαντικό αριθμό οικοτόπων, ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος, με κυριότερους τον οικοτόπο των δασών μακκί, τον οικοτόπο Αοράτου που καλύπτει το ένα τρίτο της έκτασης της περιοχής, τις φυτοκοινωνίες μεσογειακών παραλιακών βράχων με χαρακτηριστικά είδη το *Crithmum maritimum*, *Frankenia hirsuta* και *Limonium* spp., τα εποχιακά τέλματα με χαρακτηριστικά είδη *Ranunculus peltatus*, *Zanichellia palustris*, και *Lythrum tribracteatum*. Οι θαλάσσιες φυτοκοινωνίες είναι εξίσου σημαντικές, με κυριότερο οικοτόπο τα λιβάδια της ποσειδώνειας (*Posidonia oceanica*).

Το Κάβο Γκρέκο θεωρείται ακόμα, ένας μοναδικός βιότοπος για τα μεταναστευτικά πουλιά, αφού βρίσκεται στο πιο νοτιοανατολικό άκρο της Κύπρου και έτσι αποτελεί τον πρώτο σταθμό για τα ταξιδιάρικα πουλιά. 20 είδη πουλιών του Παραρτήματος Ι της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία των πουλιών, μεταξύ των οποίων και τα ενδημικά *Sylvia melanothorax* και *Oenanthe cyprica*, έχουν καταγραφεί στην περιοχή. Άλλα 67 είδη πουλιών έχουν επίσης, παρατηρηθεί στο Πάρκο.

Επιπλέον:

400 είδη φυτών έχουν καταγραφεί από τα οποία τα 15 είναι ενδημικά και άλλα τόσα σπάνια ή απειλούμενα. Από τα ενδημικά φυτά αναφέρονται ενδεικτικά η ζουλατζιά, το αγριόσκορδο, η άνθεις και η βαλάντια. Από τα σπάνια αυτοφυή φυτά διακρίνονται ο εναρθρόκαρπος, ο μηλιάρισσος, η κρασούλα, το αθάνατο και ο ουμπίλικος. Το τελευταίο είναι πολύ σπάνιο είδος στην Κύπρο και εντοπίστηκε μόνο στο Κάβο Γκρέκο και στην περιοχή του Αγίου Ιλαρίωνα.

71 σημαντικά ζωικά είδη καταγράφηκαν μέχρι σήμερα, μεταξύ των οποίων η αλεπού (*Vulpes vulpes indutus*), ο λαγός (*Lepus europaeus cypricus*), ο σκαντζόχοιρος (*Hemiechinus auritus dorotheae*), ερπετά, νυχτερίδες και μια μεγάλη ποικιλία πεταλούδων και άλλων εντόμων από τα οποία αρκετά είναι ενδημικά και σπάνια.

τα προστατευόμενα δελφίνια *Tursiops truncatus* και *Stenella coeruleoalba* θεάθηκαν να κολυμπούν στην περιοχή του Κάβο Γκρέκο.

➤ Στη θαλάσσια περιοχή του Κάβο Γκρέκο έχουν βρεθεί πολλά ναυάγια. Το 2007 ανακαλύφθηκε από δύο αρχαίο ναυάγιο του 2ου αιώνα μ.Χ.

➤ Στο ακρωτήριο λειτουργεί φάρος κατασκευασμένος από τους Βρετανούς, ο δεύτερος που κατασκευάστηκε στην Κύπρο μετά από αυτόν του κάστρου της Πάφου.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΚΟΝΝΟΙ - ΣΠΗΛΙΑ

Διαδρομή	1,7km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	45 λεπτά
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	30 m - 0 m
Γενική περιγραφή	ομαλή διαδρομή
Αφετηρία	χώρος στάθμευσης της παραλίας των Κόννων
Πιο κατάλληλη περίοδος	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το **Μονοπάτι Κόννοι - Σπηλιά του Κύκλωπα** βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Κάβο Γκρέκο που είναι περιοχή NATURA 2000. Έχει ως αφετηρία, το χώρο στάθμευσης της παραλίας των Κόννων. Για να φτάσετε ως εκεί, ακολουθήστε το δρόμο **Αγίας Νάπας - Πρωταρά** και στρίψτε δεξιά προς το **Κάβο Γκρέκο**. Σε 3 περίπου χιλιόμετρα θα δείτε πινακίδα για δεξιά κατηφορική στροφή, προς την παραλία των **Κόννων**.

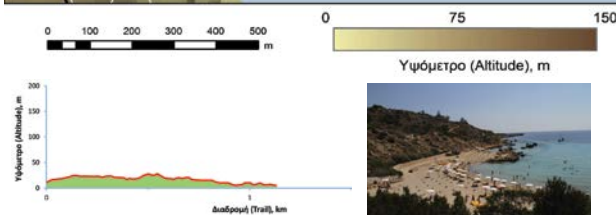
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διαδρομή ακολουθεί πορεία παράλληλη με την ακτή. Περνά μέσα από θαμνώδη βλάστηση αποτελούμενη κυρίως από φραμούς, μαζί, αόρατους και ακακίες και φτάνει μέχρι τη φυσική **Σπηλιά του Κύκλωπα**. Από εκεί και για περίπου 250 μέτρα, επιστρέφει από την ίδια πορεία, στη συνέχεια κατηφορίζει προς την παραλία και ανεβαίνει ξανά στο σημείο από όπου ξεκίνησε. Σε όλη την πορεία υπάρχει απρόσκοπτη θέα προς την παραλία των **Κόννων** με τη χρυσή άμμο και τα σμαραγδένια νερά και την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων. Στη διαδρομή θα συναντήσετε ενημερωτικές πινακίδες σχετικά με φυτά και θάμνους που απαντούν στην περιοχή. Ολόκληρο το μονοπάτι είναι μέρος του ευρωπαϊκού μονοπατιού E4, το οποίο ξεκινά από το Γιβραλτάρ και καταλήγει στην Κύπρο.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στην περιοχή **Κόννοι** λειτουργεί αναψυκτήριο με χώρους υγιεινής και προσφέρεται η δυνατότητα για θαλάσσια αθλήματα. Σε κοντινή απόσταση, βρίσκονται τα τουριστικά θέρετρα της Αγίας Νάπας και του **Πρωταρά** με περίπτερα, εστιατόρια, ξενοδοχεία και άλλες υπηρεσίες.

ΚΟΝΝΟΙ- ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ- Κ.Π.Ε

Διαδρομή	4,8 km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	2 ώρες
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	60 m - 5 m
Γενική περιγραφή	ομαλή διαδρομή
Αφετηρία	α) παραλία των Κόννων, β) εκκλησία Αγίων Αναργύρων, γ) Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης
Πιο κατάλληλη περίοδος	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

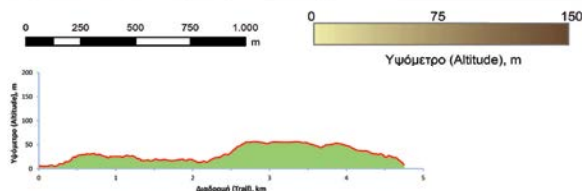
ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το μονοπάτι είναι κυκλικό και βρίσκεται εντός του Εθνικού Δασικού Πάρκου Κάβο Γκρέκο, το οποίο ανήκει στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000. Έχει ως αφετηρία τρία σημεία: α) την παραλία των **Κόννων**, β) το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης (Κ.Π.Ε) και γ) την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων. Σε όλα τα σημεία αφετηρίας υπάρχει διαθέσιμος χώρος στάθμευσης των αυτοκινήτων. Για να φτάσετε μέχρι εκεί, ακολουθείστε το δρόμο **Αγίας Νάπας - Πρωταρά** και στρίψτε δεξιά για **Κάβο Γκρέκο**. Στη συνέχεια, έχετε τη δυνατότητα να πάτε δεξιά προς εκκλησία Αγ. Αναργύρων και να επιλέξετε τις αφετηρίες Κ.Π.Ε. ή εκκλησία Αγ. Αναργύρων, ή να συνεχίσετε προς **Πρωταρά** και να στρίψτε δεξιά προς την παραλία των **Κόννων**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Στα πρώτα 2km από την παραλία των Κόννων η διαδρομή ακολουθεί πορεία κατά μήκος της παραλίας. Μέσα από πλούσια θαμνώδη βλάστηση αποτελούμενη κυρίως από αόρατους, αγριελιές, χαρουπιές και φραμούς, φτάνει στην εκκλησία των Αγίων Αναργύρων, η οποία είναι κτισμένη πάνω από μια θαλάσσια σπηλιά όπου πιστεύεται ότι ασκήτησαν οι Άγιοι Ανάργυροι. Στη συνέχεια, ακολουθώντας πορεία προς τα νότια, διαμέσου χαμηλής θαμνώδους βλάστησης αποτελούμενης κυρίως από μαζιά, θρουμπιά και κύρταμα, φθάνει στο φυσικό γεφύρι Καμάρα του Κόρακα (ένα εντυπωσιακό γεωλογικό σχηματισμό). Μετά την καμάρα, το μονοπάτι ανηφορίζει ελαφρώς προς το Κ.Π.Ε., περνώντας από το σημείο όπου βρίσκονται τα ερείπια του ναού της θεάς Αφροδίτης. Αφήνοντας πίσω το Κ.Π.Ε., ακολουθεί παράλληλη πορεία με την ακτή, διαμέσου ψηλής θαμνώδους βλάστησης και προς το τέλος από μικρό, πευκόφυτο δασύλλιο.

Σε όλη τη διαδρομή υπάρχουν πολλά σημεία εξαιρετικής θέας, με πιο εντυπωσιακό τον μαγευτικό κόλπο των **Κόννων**, όπου μπορείτε να

απολαύσετε το απέραντο γαλάζιο σε συνδυασμό με το πράσινο του δάσους. Κατά μήκος του μονοπατιού θα βρείτε πινακίδες με πληροφορίες σε σχέση με τη μεγάλη ποικιλία ειδών χλωρίδας της περιοχής και σήμανση με το λογότυπο Κύπριδα Αφροδίτη, στο σημείο όπου υπήρχε ο ναός της θεάς Αφροδίτης. Το συγκεκριμένο λογότυπο χρησιμοποιήθηκε σε μια πολιτιστική διαδρομή που συνδέει διάφορους αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και άλλα σημεία στο νησί, που σχετίζονται με τη θεά του έρωτα.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Κοντά στην αφετηρία των **Κόννων** υπάρχει αναψυκτήριο και χώροι υγιεινής. Σε απόσταση 100m από την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων, θα βρείτε εκδρομικό χώρο με πόσιμο νερό και χώρους υγιεινής. Προς τα βόρεια είναι η τουριστική περιοχή του Πρωταρά που προσφέρει όλες τις διευκολύνσεις για το κοινό, όπως τράπεζες, περίπτερα, εστιατόρια, ξενοδοχεία και υπεραγορές.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Διαδρομή	2km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	1 ώρα
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	60 m - 10 m
Γενική περιγραφή	ελαφρώς κατηφορικό ή ανηφορικό γύρω από το λόφο
Αφετηρία	χώρος στάθμευσης Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης
Πιο κατάλληλη περίοδο	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

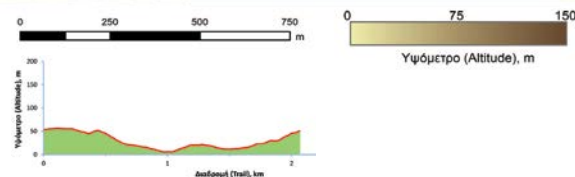
Το **Μονοπάτι Αφροδίτη** βρίσκεται στο ακρωτήριο του **Κάβο Γκρέκο** μέσα στα όρια του Εθνικού Δασικού Πάρκου. Το μονοπάτι είναι κυκλικό και έχει ως αφετηρία και τέρμα το χώρο στάθμευσης του Κέντρου Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Η πρόσβαση γίνεται από τον κύριο δρόμο Αγίας Νάπας - Πρωταρά. Ακολουθήστε τις πινακίδες για να στρίψετε δεξιά για Κάβο Γκρέκο και στην συνέχεια δεξιά, στην πάροδο για την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η πορεία του μονοπατιού είναι κατηφορική μέχρις ότου φθάσει στην παραλία, σε σημείο που χρησιμοποιείται για καταδύσεις. Στο σημείο αυτό ενώνεται με το Μονοπάτι Θαλασσινές Σπηλιές - Άγιοι Ανάργυροι και πριν φτάσει στην Καμάρα του Κόρακα, ανηφορίζει προς το Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Αυτό το κομμάτι του μονοπατιού είναι κοινό με το Μονοπάτι Κόννοι - Άγιοι Ανάργυροι - Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης. Στην αρχή η διαδρομή περνά από τα ερείπια του αρχαίου ναού της θεάς Αφροδίτης. Κατηφορίζοντας προς την παραλία περνά δίπλα από φυσικές σπηλιές με πέτρινες ξερολιθιές (δόμες) στην περιμέτρο τους, κτίσματα που χρησιμοποιούνταν από βοσκούς για ενσταυλισμό των ζώων. Σε όλη τη διάρκεια της διαδρομής υπάρχουν πολλά σημεία θέας, κυρίως προς το ακρωτήρι Πηδάλιο, όπου βρίσκεται εγκατεστημένος ο γαλλικός ραδιοσταθμός (ΣΟΜΕΡΑ) και ο φάρος του Κάβο Γκρέκο.

Το μονοπάτι διατρέχει χαμηλή θαμνώδη βλάστηση, αποτελούμενη κυρίως από αόρατους, θρουμπιά, μαζιά και φραμούς. Στη διαδρομή υπάρχουν πινακίδες με πληροφορίες σε σχέση με τα διάφορα είδη χλωρίδας, καθώς και σήμανση με το λογότυπο Κύπριδα Αφροδίτη, σε σημείο όπου υπήρχε ναός της θεάς. Το συγκεκριμένο λογότυπο χρησιμοποιείται σε μία πολιτιστική διαδρομή που συνδέει διάφορους αρχαιολογικούς χώρους, μουσεία και άλλα σημεία που σχετίζονται με τη Μεγάλη Θεά της Κύπρου. Μέρος του μονοπατιού είναι ενταγμένο στο ευρωπαϊκό μονοπάτι E4, το οποίο ξεκινά από το Γιβραλτάρ και καταλήγει στην Κύπρο.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

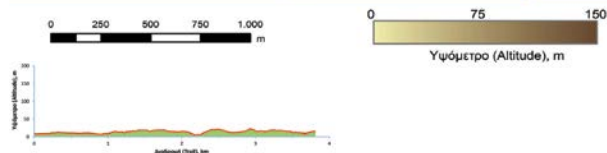
Σε κοντινή απόσταση από το Κάβο Γκρέκο είναι τα τουριστικά θέρετρα της Αγίας Νάπας στα δυτικά και του Πρωταρά στα βόρεια, όπου παρέχονται όλες οι διευκολύνσεις στους επισκέπτες, όπως εστιατόρια, περίπτερα, τράπεζες και ξενοδοχεία.

Το Εθνικό Δασικό Πάρκο Κάβο Γκρέκο είναι ενταγμένο στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών NATURA 2000.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΘΑΛΑΣΣΙΝΕΣ ΣΠΗΛΙΕΣ - ΑΓΙΟΙ ΑΝΑΡΓΥΡΟΙ

Διαδρομή	4km - γραμμική
Χρόνος διαδρομής	1.5 ώρα
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	30 m - 10 m
Γενική περιγραφή	ομαλή διαδρομή, τοπικά βραχώδης
Αφετηρία	Θαλασσινές Σπηλιές και εκκλησία Αγίων Αναργύρων
Πιο κατάλληλη περίοδο	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	δεν υπάρχουν
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

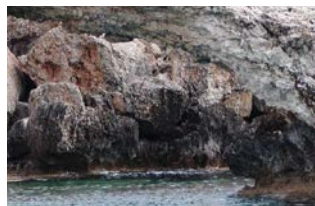
ΑΦΕΤΗΡΙΑ

Το **Μονοπάτι Θαλασσινές Σπηλιές - Άγιοι Ανάργυροι** βρίσκεται στο **ακρωτήριο Κάβο Γκρέκο**, μέσα στο Εθνικό Δασικό Πάρκο που είναι περιοχή NATURA 2000. Έχει ως αφετηρία δύο σημεία: α) τις **Θαλασσινές Σπηλιές** και β) την εκκλησία των Αγίων Αναργύρων. Και στις δύο αφετηρίες υπάρχει διαθέσιμος χώρος στάθμευσης των οχημάτων. Για να φτάσετε μέχρι εκεί, ακολουθείστε το δρόμο **Αγίας Νάπας** - Πρωταρά, στρίψτε δεξιά για **Κάβο Γκρέκο** και στη συνέχεια, θα βρείτε πινακίδες για τις **Θαλασσινές Σπηλιές** και πιο κάτω για την εκκλησία των Αγ. Αναργύρων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η διαδρομή σε ένα σημαντικό τμήμα, ακολουθεί πορεία κατά μήκος της ακτής. Από τις **Θαλασσινές Σπηλιές** μέχρι το ύψωμα του **Κάβου**, περνά από βραχώδη περιοχή με αραιή αλοφυτική βλάστηση. Στη συνέχεια ακολουθεί πορεία προς τα βόρεια, διαμέσου χαμηλής θαμνώδους βλάστησης, αποτελούμενη κυρίως από σχινιές, αγριελιές και μαζιά. Στη συνέχεια, ανάμεσα από χωράφια που καλλιεργούνται δημητριακά και από βραχώδη περιοχή με χαμηλούς θάμνους, όπως μαζιά, θυμάρι και κύρταμα, το μονοπάτι φτάνει στο φυσικό γεφύρι **Καμάρα του Κόρακα** και καταλήγει στην εκκλησία των Αγίων Αναργύρων. Η εκκλησία είναι κτισμένη πάνω από μια θαλάσσια σπηλιά, όπου πιστεύεται ότι ασκήτεψαν οι Άγιοι Ανάργυροι.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μετά το τέρμα του μονοπατιού, περίπου 200m στα δυτικά, υπάρχει εκδρομικός χώρος με πόσιμο νερό και χώρους υγιεινής. Σε κοντινή απόσταση, βρίσκονται τα τουριστικά θέρετρα της Αγίας Νάπας και του Πρωταρά με περίπτερα, εστιατόρια, ξενοδοχεία και άλλες υπηρεσίες.

Μετά το στρίψιμο για Κάβο Γκρέκο, μη χάσετε στα δεξιά σας τον αιωνόβιο, προστατευόμενο Αόρατο, που μαγνητίζει με το παράξενο ανεμοδαρμένο σχήμα του.

ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΚΑΒΟΣ

Διαδρομή	1,2km - κυκλική
Χρόνος διαδρομής	45 λεπτά περίπου
Βαθμός δυσκολίας	1
Μέγιστο-Ελάχιστο υψόμετρο	70 m - 30m
Γενική περιγραφή	ελαφρώς κατηφορικό ή ανηφορικό γύρω από το λόφο
Αφετηρία	παλαιό λατομείο
Πιο κατάλληλη περίοδο	όλο το χρόνο
Σημεία προσοχής	απόκρημνα βράχια στη νότια πλευρά του υψώματος
Πόσιμο νερό στη διαδρομή	όχι

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

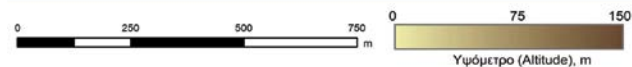
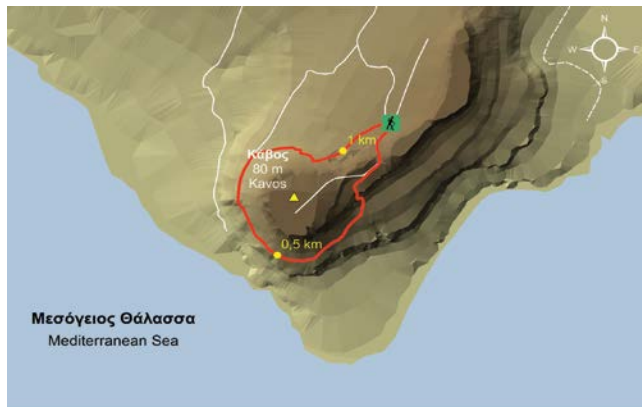
Το μονοπάτι βρίσκεται μέσα στα όρια του Εθνικού Δασικού Πάρκου Κάβο Γκρέκο, το οποίο είναι ενταγμένο στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών **NATURA 2000**. Είναι ένα κυκλικό μονοπάτι με αφετηρία και τέρμα το παλαιό λατομείο, όπου υπάρχει διαθέσιμος χώρος στάθμευσης οχημάτων. Από το δρόμο **Αγίας Νάπας - Πρωταρά** στρίψετε δεξιά για **Κάβο Γκρέκο** και μετά από περίπου 1km στρίψετε δεξιά, ακολουθώντας τον χωματόδρομο για το ύψωμα του **Κάβου**.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η πορεία είναι ελαφρώς ανηφορική μέχρι και την κορυφή του υψώματος Κάβος, από το οποίο πήρε το μονοπάτι το όνομά του. Στη συνέχεια ακολουθεί μια κατηφορική διαδρομή, που οδηγεί κυκλικά γύρω από το λόφο, προς το τέρμα.

Στην αρχή το μονοπάτι περνά μέσα από πευκόφυτη περιοχή, ενώ στη συνέχεια από χαμηλή θαμνώδη βλάστηση, αποτελούμενη κυρίως από αόρατους, σχινιές, ζουλατζιές, θρουμπιά και μαζιά. Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδρομής, υπάρχουν πολλά σημεία εξαιρετικής θέας με πιο εντυπωσιακό το σημείο στην κορυφή, απ' όπου μπορείτε να απολαύσετε απρόσκοπτα τη φύση προς όλα τα σημεία του ορίζοντα: ανατολικά την κορυφή της χερσονήσου (Πηδάλιο), όπου βρίσκονται οι εγκαταστάσεις του γαλλικού ραδιοσταθμού (ΣΟΜΕΡΑ) και ο φάρος, προς τα δυτικά το τουριστικό θέρετρο της Αγίας Νάπας, προς τα βόρεια το κυρίως μέρος του Εθνικού Δασικού Πάρκου και προς τα νότια τα καταγάλανα νερά και τις δαντελωτές ακτές. Τα εντυπωσιακά βράχια στη νότια πλευρά του υψώματος, προσφέρονται για άτομα που αγαπούν τις αναρριχήσεις. Το Μονοπάτι Κάβος συνδέεται με το Μονοπάτι Θαλασσινές Σπηλιές - Άγιοι Ανάργυροι.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

The **Agia Napa** and **Protaras** tourist resorts, located a short distance from **Κάβο Γκρέκο**, offer a number of ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ to visitors, including banks, kiosks, supermarkets, restaurants and hotels.

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

km	Χιλιόμετρο (1.000 μέτρα)
m	Μέτρο (100 εκατοστόμετρα)
Αλοφυτική βλάστηση	Βλάστηση από φυτά προσαρμοσμένα να αντέχουν σε αλμυρό περιβάλλον (αλμυρό έδαφος, νερό ή αέρα) όπως τα φυτά των αλυκών, π.χ. αρμυρίκια, μέρικοι κ.ά.
Βιότοπος	Το σύνολο των βιοτικών και αβιοτικών παραγόντων που δημιουργούν ειδικές περιβαλλοντικές συνθήκες στις οποίες είναι προσαρμοσμένα να ζουν ορισμένα είδη χλωρίδας ή πανίδας.
Διαβασικά πετρώματα	Σκούρο γκρι ή μαύρα πετρώματα με κόκκους μικρού ή μεσαίου μεγέθους. Είναι πυριγενή πετρώματα, που στην Κύπρο χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του γκρίζου άμμου και σκύρων και καταλαμβάνουν πάνω από 50% της επιφάνειας του Τρόοδου.
Δίκτυο Μικρο-Αποθεμάτων Φυτών της Κύπρου	Ένα δίκτυο προστατευόμενων περιοχών μικρής έκτασης (<20 εκτάρια) των μικρο-αποθεμάτων, που καθορίζονται για την απόλυτη προστασία των σπάνιων φυτών ή τύπων βλάστησης που φιλοξενούν.
Ενδημικό είδος	Είδος φυτού ή ζώου που ζει μόνο σε μια συγκεκριμένη γεωγραφική τοποθεσία (νησί, χώρα ή περιοχή).
Εποχιακά τέλματα	Κοιλότητες σε σκληρή καφκάλλα (στην Κύπρο) που γεμίζουν νερό το χειμώνα και σταδιακά ξηραίνονται. Φιλοξενούν σπάνια εφήμερη χλωρίδα γι' αυτό και έχουν καθοριστεί ως οικότοπος προτεραιότητας.
Ιζηματογενή πετρώματα	Πετρώματα ανοιχτού χρώματος (στην Κύπρο λευκά, υποκίτρινα και χακί) που έχουν σχηματιστεί από την καθίζηση ή μεταφορά από νερό, αέρα ή άλλο μέσο διάφορων υλικών. Συχνά περιέχουν απολιθώματα - στην Κύπρο απαντούν στα μικρά και μεσαία υψόμετρα γύρω από το Τρόοδος.
Ιθαγενές είδος	Είδος φυτού ή ζώου που κατάγεται από μια συγκεκριμένη περιοχή (δηλ. είναι ντόπιο). Ένα είδος μπορεί όμως να είναι ιθαγενές σε περισσότερη από μια περιοχή.
Λιβάδια της Ποσειδώνιας	Υποθαλάσσια λιβάδια από φυτά του είδους <i>Posidonia oceanica</i> , που είναι ενδημικό στη Μεσόγειο.
Μακκία βλάστηση	Βλάστηση από πυκνούς, σκληρόφυλλους, αειθαλείς συχνά ακανθώδεις και αρωματικούς, ξηρανθεκτικούς θάμνους στη Μεσόγειο - χαμηλή μακκία (1-2m) και ψηλή (>2m) .
Οικότοπος	Τύπος βλάστησης που χαρακτηρίζεται από ορισμένα είδη χλωρίδας και πανίδας και ειδικές αβιοτικές συνθήκες π.χ. δάση μαύρης πεύκης, φρύγανα, στέπες κ.τ.λ.
Οφιολιθικό σύμπλεγμα Τρόοδου	Συλλογικά τα γκριζωπά πετρώματα του Τρόοδου που σχηματίστηκαν στο βυθό της Τηθύος Θάλασσας πριν 95 εκατομμύρια χρόνια και ανυψώθηκαν πριν 15 εκατομμύρια χρόνια για να σχηματίσουν το Τρόοδος και την Κύπρο.
Πανίδα	Όλοι οι ζωικοί οργανισμοί σε μια συγκεκριμένη περιοχή.
Πλουτωνικά πετρώματα	Πετρώματα που ανήκουν στα πυριγενή και έχουν σχηματιστεί από το μάγμα με αργή κρυσταλλοποίηση π.χ. γάββρος, γρανίτης κ.ά.

Πυριγενή πετρώματα	Κρυσταλλικά πετρώματα που σχηματίζονται από την ψύξη και στερεοποίηση του μάγματος και περιλαμβάνουν τα πλουτώνια και ηφαιστειογενή πετρώματα.
Υδροφιλή βλάστηση/ είδη	Είδη φυτών που ευδοκούν και αντέχουν σε εδάφη ή περιβάλλοντα που πλημμυρίζονται με νερό για μεγάλο χρονικό διάστημα όπως η παραποτάμια βλάστηση (π.χ. πλάτανοι, ιτιές κ.ά.).
Φύση 2000 ή NATURA 2000	Δίκτυο προστατευόμενων περιοχών στην Ευρώπη που έχει επιλεγεί με βάση προκαθορισμένα κριτήρια για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και πιο ειδικά καθορισμένων ειδών χλωρίδας, πανίδας και τύπων βλάστησης.
Φυτοκοινωνίες μεσογειακών παραλιακών βράχων	Ειδική βλάστηση που φύεται σε βραχώδεις ακτές που επηρεάζονται (ψεκάζονται) από το θαλάσσιο νερό όπως τα αθάνατα, τα κίρταμα και ο φραμός.
Χλωρίδα	Ένα δίκτυο προστατευόμενων περιοχών μικρής έκτασης (<20 εκτάρια) των μικρο-αποθεμάτων, που καθορίζονται για την απόλυτη προστασία των σπάνιων φυτών ή τύπων βλάστησης που φιλοξενούν.
Ενδημικό είδος	Όλοι οι φυτικοί οργανισμοί σε μια συγκεκριμένη περιοχή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Για πληροφορίες, εισηγήσεις, παράπονα ή σχόλια σε σχέση με τα μονοπάτια που βρίσκονται υπό τη διαχείριση του Τμήματος Δασών, μπορείτε να επικοινωνήσετε, είτε με τα κεντρικά γραφεία του Τμήματος Δασών (Τομέας Πάρκων και Περιβάλλοντος), είτε με τα κεντρικά γραφεία της οικείας δασικής περιφέρειας, είτε τέλος με τον τοπικό δασικό σταθμό.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΑΣΩΝ:

Τηλέφωνα: 00357 22 805528/529/530

Τηλεομοιότυπο: 00357 22 805542

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: director@fd.moa.gov.cy

ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΑΦΟΥ (Μονοπάτια Ακάμα):

Τηλέφωνα: 00357 26 991840

Τηλεομοιότυπο: 00357 26 991023

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: raphosdiv@fd.moa.gov.cy

ΔΑΣΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΔΡΟΥΣΕΙΑΣ (Μονοπάτια Ακάμα):

Τηλέφωνα: 00357 26 332322/510

Τηλεομοιότυπο: 00357 26 332102

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: fd.droushia@cytanet.com.cy

ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΤΡΟΟΔΟΥΣ (Μονοπάτια Τροόδους):

Τηλέφωνα: 00357 22 608512/514

Τηλεομοιότυπο: 00357 22 608537

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: troodosdiv@fd.moa.gov.cy

ΔΑΣΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ/ΛΑΡΝΑΚΑΣ/ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ (Μονοπάτια Κάβο Γκρέκο):

Τηλέφωνα: 00357 22 403739/740/741

Τηλεομοιότυπο: 00357 22 305019

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: nicosiadv@fd.moa.gov.cy

ΔΑΣΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ ΛΑΡΝΑΚΑΣ (Μονοπάτια Κάβο Γκρέκο):

Τηλέφωνα: 24 818117/108

Τηλεομοιότυπο: 00357 24 304642

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: larnaca@fd.moa.gov.cy

Σε περίπτωση πυρκαγιάς ή ατυχήματος μπορείτε να καλέσετε (όλο το 24ωρο, χωρίς χρέωση) το 1407 (αναγγελία δασικών πυρκαγιών), ή το 112 (επείγουσες κλήσεις).

ΕΤΙΚΕΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Οι ετικέτες ποιότητας (destination labels) έχουν δημιουργηθεί για να βεβαιωθείτε ότι θα πάρετε τα μέγιστα από τη διαμονή σας στο όμορφο Μεσογειακό μας νησί. Διαβάστε τη λίστα δραστηριοτήτων εγγυημένης ποιότητας και βρείτε το ένα που ταιριάζει στη δική σας μοναδική γεύση. Το μόνο που πρέπει να κάνετε είναι να κοιτάξετε για τα διαπιστευμένα σήματα κατά μήκος της επιλεγμένης σας διαδρομής και να απολαύσετε μία ποιοτική εμπειρία στους δικούς σας ρυθμούς.

www.heartlandoflegends.com

CYPRUS
hiking

www.visitcyprus.com

17.02.23

@visitcyprus.cy

@visitcyprus

@visitcyprus

@visitcyprus

@visitcyprus.com

@visitcyprus.com

@visitcyprus